

Voorjaarsnota 2018

MUIP 2019-2022

Gemeente Venray

22-5-2018

AANBIEDINGSBRIEF

AAN
De gemeenteraad

Wij bieden u hierbij de voorjaarsnota 2018 aan.

Het doel van de voorjaarsnota is uw raad in positie te brengen om te sturen op de beleids- en financiële kaders. U geeft met deze voorjaarsnota ons college richtinggevende kaders mee, om te komen tot een structureel en reëel sluitende meerjaren Programmabegroting 2019-2022.

Deze voorjaarsnota is niet zoals u gewend bent. In verband met de verkiezingen is deze voorjaarsnota 2018 beleidsarm. Dit wil zeggen dat de voorstellen die zijn opgenomen in het Meerjarig Uitgaven en Investeringsprogramma (MUIP) betrekking hebben op een vervangingsvraag, wettelijk verplicht zijn of gebaseerd zijn op bestaand beleid. Nieuw beleid wordt aan de hand van het nieuwe coalitieakkoord verder uitgewerkt in het collegeprogramma. Het collegeprogramma vormt dan samen met deze beleidsarme voorjaarsnota de basis voor de programmabegroting 2019 – 2022 die in november in uw raad behandeld wordt.

Meerjarenperspectief

Wij bieden u een meerjarig sluitende voorjaarsnota 2018 aan. Het meerjarenperspectief vertoont over de periode 2019 - 2022 voor alle jaren positieve resultaten:

	<i>x € 1.000</i>			
Voorjaarsnota 2018	2019	2020	2021	2022
Meerjarenperspectief	597	1.709	2.920	3.693
- = <i>nadeel</i>				

Het positieve beeld wordt in hoofdlijnen veroorzaakt door de navolgende ontwikkelingen:

- Op basis van voornamelijk de maartcirculaire 2018 gemeentefonds zijn er extra middelen beschikbaar gekomen en tegelijkertijd is een bedrag meegenomen voor de nominale ontwikkelingen van het sociaal domein.
- Er is een stelpost opgenomen voor beleidsspeerpunten met een relatie naar het Interbestuurlijk Programma (IBP). Dit heeft een relatie met de extra middelen uit de maartcirculaire.
- De buffer van het sociaal domein wordt volledig ingezet binnen deze voorjaarsnota.
- Incidentele lasten van het MUIP 2019-2022 zijn ten laste gebracht van de algemene reserve.

Zoals gezegd zijn in dit meerjarenperspectief de gevolgen voortvloeiende uit het collegeprogramma niet verwerkt. Daarnaast zal het meerjarenperspectief ook nog wijzigen door de financiële gevolgen die voortvloeien uit de meicirculaire 2018 gemeentefonds.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat het uitgangspunt is dat de (meerjaren)begroting structureel in evenwicht is.

Weerstandsvermogen

De weerstandsnorm is op orde en blijft ook na inzet voor de incidentele lasten ruim boven de minimumwaarde van 1,0.

Weerstandsvermogen	2019	2020	2021	2022
Weerstandratio	2,08	2,07	1,85	2,21

Het College wil graag een constructief debat voeren over de richting en de kaders ten behoeve van onze meerjarenbegroting 2019 – 2022.

Het college van burgemeester en wethouders van Gemeente Venray.

VASTSTELLINGSBESLUIT

De raad van Venray,

Gelezen het advies van B&W van 22 mei 2018.

Besluit:

1. Vaststellen van de Voorjaarsnota 2018, inclusief het Meerjarig Uitgaven- en Investeringsplan (MUIP) 2019-2022 als richtinggevend kader voor de Programmabegroting 2019 - 2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 3 juli 2018.

, voorzitter

, raadsgriffier

INHOUD

Aanbiedingsbrief	3
Vaststellingsbesluit	5
INHOUD	7
Leeswijzer	9
1. Programma's	11
<i>Programma 1 Leven</i>	13
<i>Programma 2 Wonen</i>	17
<i>Programma 3 Werken</i>	21
<i>Programma 4 Besturen</i>	25
2. Financieel Meerjarenperspectief 2019-2022	31
2.1 <i>Huidig verwacht resultaat</i>	32
2.2 <i>Ontwikkelingen</i>	33
2.3 <i>Meerjarig Uitgaven en Investeringsprogramma (MUIP) 2019 – 2022</i>	35
2.4 <i>Coalitieakkoord</i>	36
3. Reservepositie en Weerstandsvermogen	37
3.1 <i>Weerstandsvermogen</i>	37
3.2 <i>Risico's</i>	38
3.3 <i>Reservepositie</i>	38
4. Uitgangspunten Meerjarenbegroting 2019-2022	41
4.1 <i>Prijs- en loon/CAO-ontwikkeling</i>	41
4.2 <i>Belastingscenario</i>	42
4.3 <i>Renteomslag</i>	44
4.4 <i>Ontwikkelingen in taakstellingen en reserveringen</i>	45
4.5 <i>Grondbedrijf</i>	47
4.6 <i>Kengetallen</i>	48
BIJLAGEN	53
<i>Bijlage 1. MUIP-aanvragen totaal overzicht</i>	53
<i>Bijlage 2. Lijst met afkortingen</i>	57

LEESWIJZER

Voor u ligt de voorjaarsnota 2018, inclusief het Meerjaren Uitgaven en Investeringsplan 2019-2022 (MUIP). De voorjaarsnota dient als richtinggevend kader voor de op te stellen Programmabegroting 2019-2022.

Deze voorjaarsnota kent de volgende opzet:

- Hoofdstuk 1: Er is sprake van een beleidsarme voorjaarsnota. Dit betekent dat in de programma's een antwoord wordt gegeven op de "wat gaan we doen" en de "wat gaat het kosten" vragen, voor de komende vier jaren. In financiële zin worden de MUIP-aanvragen toegelicht en inzicht wordt gegeven in de hieruit volgende (meerjarige) financiële effecten. Op de vraag "wat willen we bereiken" wordt in deze voorjaarsnota niet ingegaan. Deze speerpunten zullen worden opgenomen in het nog op te stellen collegeprogramma.
- Hoofdstuk 2: Weergave toelichting op het financiële meerjarenperspectief voor 2019-2022.
- Hoofdstuk 3: Weergave van de (meerjarige) ontwikkeling van de reservepositie en het weerstandsvermogen.
- Hoofdstuk 4: Beschrijving van de algemene financiële uitgangspunten.

In bijlage 1 is het totaaloverzicht MUIP 2019-2022 opgenomen en in bijlage 2 is de lijst met afkortingen opgenomen.

De bedragen in de tabellen zijn in € 1.000 tenzij anders is vermeld.

1. PROGRAMMA'S

Inleiding Programma's

Er is sprake van een beleidsarme voorjaarsnota. Dit betekent dat in de programma's per deelprogramma een antwoord wordt gegeven op de vragen "Wat gaan we doen" en "wat gaat het kosten" voor de komende vier jaren. Op de vraag "wat willen we bereiken" wordt in deze voorjaarsnota niet ingegaan. Deze speerpunten zullen worden opgenomen in het nog op te stellen collegeprogramma.

Aan het begin van elk programma worden op hoofdlijnen de grote ontwikkelingen in het programma geschetst. Daarnaast worden de MUIP-aanvragen toegelicht en er wordt inzicht gegeven in de hieruit volgende (meerjarige) financiële effecten.

Programmastart interbestuurlijk programma (IBP)

In het IBP hebben het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen afspraken gemaakt over de grote maatschappelijke opgaven waar Nederland de komende periode voor staat. Tijdens de algemene ledenvergadering van de VNG in juni 2018 moeten de leden zich nog uitspreken over het IBP.

In het IBP is een gezamenlijke agenda opgesteld met tien opgaven:

1. Samen aan de slag voor het klimaat
2. Toekomstbestendig wonen
3. Regionale economie als versneller
4. Naar een vitaal platteland
5. Merkbaar beter in het sociaal domein
6. Problematische schulden voorkomen en oplossen
7. Nederland en migrant voorbereid
8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving
9. Passende financiële verhoudingen
10. Overkoepelende thema's

Met betrekking tot de financiële uitgangspunten is in het IBP afgesproken dat alle overheden zich financieel inzetten om de grote maatschappelijke opgaven te realiseren. Via de maartcirculaire 2018 gemeentefonds zijn extra middelen voor gemeenten beschikbaar gesteld. Deze extra middelen vloeien voort uit het regeerakkoord en uit het Interbestuurlijk programma (IBP). Het Kabinet gaat er vanuit dat gemeenten vanuit de eigen middelen ook een bijdrage aan het IBP leveren, zonder dat dit op voorhand wordt afgedwongen.

De afspraken uit het IBP vragen om verdere inhoudelijke uitwerking van de opgaven, ook binnen de gemeente Venray en de Regio Venlo. Dit krijgt de komende maanden zijn beslag. We bevinden ons daarmee in de situatie dat we aan de ene (inkomsten)kant via de maartcirculaire al meerjarig middelen toegekend hebben gekregen voor opgaven voortvloeiend uit het IBP, maar dat we aan andere (uitgaven)kant de concretisering van de opgaven nog vorm moeten geven.

In ons meerjarenperspectief hebben we een grove schatting gemaakt van de kosten die mogelijk met het IBP gemoeid zijn. Wij schatten in dat dit voor de komende vier jaren tezamen ruim € 3 miljoen bedraagt.

Financiële gevolgen

Hieronder treft u het totaaloverzicht aan van de financiële gevolgen per programma. Voor een nadere inhoudelijke toelichting verwijzen wij u naar de diverse (deel)programma's. Deze financiële gevolgen zijn verwerkt in het meerjarenperspectief in hoofdstuk 2.

x € 1.000

Lasten Muip	2019	2020	2021	2022
Programma 1 Leven		7	17	16
Programma 2 Wonen	112	108	108	114
Programma 3 Werken	25	-110	-95	-144
Programma 4 Besturen	160	237	286	306
Totaal	298	242	316	291

- = baten

Het overzicht toont de toe- of afname van de exploitatielasten ten opzichte van de huidige begroting 2018 – 2021. Door de actualisering van de bestaande muip-aanvragen qua fasering of investeringsbedrag ontstaan mutaties ten opzichte van de exploitatielasten die in de huidige begroting 2018 – 2021 zijn opgenomen.

De exploitatielasten die in de huidige begroting zijn opgenomen zijn in de overzichten van de muip-aanvragen zichtbaar met de omschrijving 'reeds opgenomen in de begroting 2018 – 2021'.

PROGRAMMA 1 LEVEN

Algemeen

De (sociale) infrastructuur is op orde, we beschouwen de transitie in het sociaal domein als voltooid. De benodigde zorg en ondersteuning leveren we binnen de (financiële) kaders zoals met uw raad is afgesproken. Inhoudelijke doorontwikkeling (transformatie) is noodzakelijk en heeft de komende jaren de volle aandacht.

Zelfsturing is een belangrijk thema en kent een sterke samenhang met de transformatieopdracht binnen het sociaal domein. Een in die optiek logische beweging ten aanzien van onze voorzieningen, wat ook als vraagstuk voorligt, is om exploitatie en beheer van accommodaties voor rekening en verantwoordelijkheid van gebruikers te laten komen. Daar waar dat niet of nog niet het geval is, zijn we als gemeente verantwoordelijk voor het tijdig doen van vervangingsinvesteringen in bijvoorbeeld onderwijsgebouwen en ander maatschappelijk vastgoed.

Meerjarig Uitgaven en InvesteringsPlan (MUIP)

In het kader van het Meerjarig Uitgaven en InvesteringsPlan 2019-2022 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle nieuwe investeringen en exploitatie uitgaven welke voor de komende vier jaar noodzakelijk zijn. Een overzicht met de financiële consequenties voor het programma Leven is hieronder opgenomen, waarna hierop per deelprogramma een nadere toelichting wordt gegeven.

x € 1.000

Lasten Muip: programma Leven	2019	2020	2021	2022
Deelprogramma:				
Zorg & Ondersteuning				
Voorzieningen en Onderwijs				
Zelfsturing				
Sport			10	10
Kunst en Cultuur		7	7	7
Totaal		7	17	16

- = baten

1.1 Deelprogramma Zorg en Ondersteuning

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

Bruikleenvoorziening WMO

De gemeente is via de Wet maatschappelijke ondersteuning er verantwoordelijk voor dat mensen zich in huis en daarbuiten goed kunnen verplaatsen. Met als doel om langer thuis wonen en participeren in de samenleving mogelijk te maken. Een hulpmiddel kan hiervoor soms noodzakelijk zijn.

Woonunits WMO

Gemeenten moeten ervoor zorgen dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Via de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) geven we ondersteuning thuis. Het plaatsen van een woonunit draagt eraan bij dat inwoners langer thuis kunnen blijven wonen. Opname in een dure intramurale voorziening wordt voorkomen. Ook kan hiermee een duurder woningaanpassing worden voorkomen.

MUIP 2019-2022

De financiële effecten van de MUIP-aanvragen voor dit deelprogramma zijn:

x € 1.000

Lasten Muip: Zorg & Ondersteuning Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Bruikleenvoorziening WMO	Bestaand beleid	300	300	300	300		54	107	158
Bijdrage uit WMO budget							-54	-107	-158
<i>Subtotaal bruikleenvoorzieningen WMO</i>							0	0	0
Woonunits (WMO)	Bestaand beleid	110	110	110	110		15	30	44
Bijdrage uit WMO budget							-15	-30	-44
<i>Subtotaal Woonunits (WMO)</i>							0	0	0
Totaal		410	410	410	410	0	0	0	0

- = baten

1.2 Deelprogramma Voorzieningen en onderwijs

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

MUIP 2019-2022

Voor dit deelprogramma zijn geen MUIP aanvragen ingediend

x € 1.000

Lasten Muip: Voorzieningen en Onderwijs Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
N.v.t.									
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	0

- = baten

1.3 Deelprogramma zelfsturing

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

MUIP 2019-2022

Voor dit deelprogramma zijn geen MUIP aanvragen ingediend.

x € 1.000

Lasten Muip: Zelfsturing Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
N.v.t.									
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	0

- = baten

1.4 Deelprogramma sport

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

Renovatie dak Wetteling

Het beheer en de exploitatie van de binnensportvoorzieningen (sporthallen en gymzalen) is sinds 2001 opgedragen aan Optisport. De gemeente geeft Optisport jaarlijks een bijdrage voor de instandhouding van de gymzalen en sporthallen. De bijdrage voorziet in het jaarlijks regulier onderhoud voor alle binnensportaccommodaties, maar blijkt niet dekkend voor zeer grote renovatie activiteiten aan de binnensportaccommodaties. In de onderhoudsvoorziening van gemeentelijke accommodaties zijn de binnensportaccommodaties niet opgenomen. Het dak van de Wetteling betreft een zeer grote kostenpost. In de afgelopen jaren is fors geïnvesteerd in deze accommodatie om het (toekomstig) gebruik van de accommodatie voor de sport veilig te stellen. De renovatie van het dak kan weliswaar nog enige jaren worden uitgesteld, maar om kapitaalvernietiging (als gevolg van bijv. lekkages aan de zojuist nieuw aangelegde voorzieningen als CV, luchtbehandeling, sportvloer), te voorkomen, is het verstandig tijdig in te spelen op de uitvoering en bekostiging van dit groot onderhoud. Voordat tot uitvoering wordt overgegaan zal eerst inspectie plaatsvinden die bepalend zal zijn voor het werkelijke moment van uitvoering.

MUIP 2019-2022

De financiële effecten van de MUIP-aanvragen voor dit deelprogramma zijn:

x € 1.000

Lasten Muip: Sport Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Renovatie dak Wetteling	Vervangingsinvestering		128					10	10
Totaal		0	128	0	0	0	0	10	10

- = baten

1.5 Deelprogramma Kunst en Cultuur

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

Veiligheidsvoorzieningen gebouw Jerusalem

Het beheer van het gebouw Jerusalem is per september 2017 teruggekomen bij de gemeente. Het gebruik en beheer van het gebouw is echter direct voortgezet door de gemeente om zodoende diverse maatschappelijke partijen van huisvesting te voorzien. Het gebruik van het gebouw is diverser als voorheen en in dat opzicht ook aanmerkelijk geïntensiveerd. Het beheer van het gebouw verlangt daarom diverse noodzakelijke aanpassingen, bijvoorbeeld in het kader van (brand-)veiligheid. De aanpassingen zijn met name ingegeven door wettelijke verplichtingen vergunnings- en ontruimingsvoorschriften.

MUIP 2019-2022

De financiële effecten van de MUIP-aanvragen voor dit deelprogramma zijn:

Lasten Muip: Kunst en Cultuur Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten				x € 1.000
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	
Veiligheidsvoorzieningen gebouw Jerusalem	Wettelijke verplichting	89					7	7	7	
Totaal		89	0	0	0	0	7	7	7	

- = baten

PROGRAMMA 2 WONEN

Algemeen

Het ambitieniveau van de gemeente is hoog, wat zich uit in een groot aantal in gang gezette ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Het investeringsniveau in de jaren 2019 en verder is een vertaling hiervan en laat vooral een beeld zien van de voortzetting en uitvoering van de gekozen insteek en gemaakte afspraken/bestaand beleid. Uiteraard heeft het vervolg op de invoering van de Omgevingswet hierin een belangrijke plaats. Tevens het speel-ruimteplan en het afvalstoffenplan. Maar ook de ontwikkeling om alle inwoners steeds meer onderdeel te laten zijn van de participatiesamenleving wat maatschappelijke vraagstukken oplevert over de aanpak, bijvoorbeeld rondom personen met verward gedrag.

Meerjarig Uitgaven en InvesteringsPlan (MUIP)

In het kader van het Meerjarig Uitgaven en InvesteringsPlan 2019-2022 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle nieuwe investeringen en exploitatie uitgaven welke voor de komende vier jaar noodzakelijk zijn. Een overzicht met de financiële consequenties voor het programma Wonen is hieronder opgenomen, waarna hierop per deelprogramma een nadere toelichting wordt gegeven.

x € 1.000

Lasten Muip: programma Wonen	2019	2020	2021	2022
Deelprogramma:				
Woningbouw				
Woonomgeving	-20	-24	-24	-19
Veiligheid en Handhaving	132	132	132	132
Handhaving en toezicht				
Duurzaamheid, natuur en landschap, platteland				
Totaal	112	108	108	114

- = baten

2.1 Deelprogramma Woningbouw

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

Implementatie omgevingswet

De Omgevingswet raakt veel onderdelen in het fysieke domein. Te denken valt aan omgevingsbeleid, de bundeling van diverse visies en plannen in een gemeentelijke Omgevingsvisie, de doorontwikkeling van alle bestemmingsplannen naar één omgevingsplan en de gevolgen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. De digitaliserings- en informatievoorzieningsopgave is groot, evenals de andere manier van werken en denken: intern, maar zeker ook in de interactie met buiten en de rol van uw raad in dezen. Het proces van implementatie van de Omgevingswet is de grootste veranderopgave in het fysieke domein die we ooit hebben gekend. Het is zowel transitie als transformatie. In februari 2017 heeft uw raad het procesplan Omgevingswet vastgesteld. De voorsnog begrote middelen welke zijn opgenomen in deze voorjaarsnota, zijn gelijk aan jaarschijf 2019 zoals opgenomen in het vastgestelde procesplan. Hoewel de inwerkingtreding van de wet eind vorig jaar is uitgesteld van juli 2019 naar 1 januari 2021, is de planning hier voorsnog niet op bijgesteld: het anders werken, integraal en meedenkend in de ontwikkelingen die zich buiten voltrekken, past in onze gehele organisatieontwikkeling en hier blijven we dus vol energie aan werken. Echter, we hebben tevens te maken met nog veel onzekerheden: enerzijds juridisch en t.a.v.(kaders)van digitalisering vanuit het Rijk en anderzijds ten aanzien van gevolgen van beleidskeuzes en ambitie van uw raad. Beide kunnen leiden tot verschuivingen in de planning en budgetten.

MUIP 2019-2022

De financiële effecten van de MUIP-aanvragen voor dit deelprogramma zijn:

Lasten Muip: Woningbouw Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Implementatie omgevingswet Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021 Subtotaal Omgevingswet	Wettelijke verplichting	145				860	307	305	154
						-860	-307	-305	-154
						0	0	0	0
Totaal		145	0	0	0	0	0	0	0

x € 1.000

- = baten

2.2 Deelprogramma Woonomgeving

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

Openbare verlichting

Door deze investeringen kunnen de doelen van het SER akkoord gehaald worden.

20% Energiebesparing in 2020 en 50% in 2030 t.o.v. 2013

40% Toepassing van energie-efficiënte verlichting

40% Toepassing van slim schakelen / energiemangement

Vervanging ondergrondse breedtesportvelden

In het nieuwe speelruimteplan is een belangrijke pijler sporten en bewegen. De gemeente Venray beschikt al over een goede dekking van sport- en beweegruimte. Sommige veldjes worden zelfs zeer veel gebruikt. In Landweert wordt in 2018 een natuurgrasveld vervangen door een kunstgrasveld conform speelruimteplan. Ook in het Brukske wordt, zoals opgenomen in het speelruimteplan, aanbevolen een kunstgrasveld aan te leggen i.v.m. de grote aantallen jeugd en jongeren die daar wonen. De velden worden momenteel dusdanig intensief gebruikt dat ze soms onbespeelbaar worden door de slijtage van natuurgras. Door een kunstgrasondergrond te realiseren wordt het gebruik geoptimaliseerd en is het veld ook geschikt voor andere sporten. Voorstel is om aan te sluiten bij de ontwikkelingen van het centrumplan Brukske (fase wijkpark) omstreeks 2021.

Vervanging speeltoestellen

Het vervangen van speeltoestellen volgens het onderhouds- en vervangingsschema zoals opgenomen in het in 2017 vastgestelde speelruimteplan. Vanuit het nieuwe speelruimteplan wordt gekeken naar op te heffen locaties, nieuwe locaties en verbetering van valondergronden. Daaruit is het benodigd jaarlijks budget berekend. De vervangingen zijn onuitstelbaar en onontkoombaar.

Ondergrondse containers

Betreft het vervangen van ondergrondse afvalcontainers. De meeste ondergrondse containers voor blik, drankverpakkingen en restafval zijn goed onderhouden en worden gemiddeld na ongeveer 15 jaar vervangen. Er is een aantal uitzonderingen. Een aantal van de ondergrondse perscontainers voor kunststof worden zeer intensief gebruikt. Om te blijven garanderen dat de pers goed en veilig werkt, zullen deze containers gemiddeld na circa 8 jaar vervangen moeten worden. De glascontainers slijten veel sneller dan de andere containers als gevolg van aantasting door zuren en krassen door scherven. Het gevolg is roestvorming aan kettingen en kapotte kabels waardoor de veiligheidsvloer tijdens het legen niet omhoog komt. Daarom worden de glascontainers na ongeveer 8 jaar vervangen.

MUIP 2019-2022

De financiële effecten van de MUIP-aanvragen voor dit deelprogramma zijn:

x € 1.000

Lasten Muip: Woonomgeving Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Openbare verlichting Voordeel op energie- en onderhoudskosten Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021 Subtotaal vervangen openbare verlichting	Bestaand beleid	315	320	326	322	-20	28	55	82
						-20	-20	-21	-21
						-27	-54	-80	-80
						-20	-20	-19	-18
Vervanging ondergrond breedtesportvelden Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021 Subtotaal ondergrond breedtesportvelden	Vervangingsinvestering			40		-4	-4	-4	4
						-4	-4	-4	0
Vervangen speeltoestellen Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021 Subtotaal vervangen speeltoestellen	Vervangingsinvestering	277	282	287	292	38	76	113	
						-38	-76	-114	
						0	0	0	0
Ondergrondse containers: glasbakken Ondergrondse containers: restafvalcontainers Bijdrage voorziening afvalstofheffing Subtotaal vervanging ondergrondse containers	Vervangingsinvestering	392		35	49	64	62	60	60
		181		60		19	18	24	24
						-83	-80	-84	-84
		573	0	95	49	0	0	0	0
Totaal		1.165	602	748	663	-20	-24	-24	-19

- = baten

2.3 Deelprogramma veiligheid en handhaving

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

Personen verward gedrag

De gemeenten zijn door de rijksoverheid opgeroepen om per oktober 2018 een goed werkende, sluitende, ketenaanpak voor personen met verward gedrag operationeel te hebben. In dit kader is een wittevlekkenanalyse uitgevoerd, zowel op lokaal als regionaal niveau. Deze analyse laat zien dat er inzet gepleegd moet worden om te komen tot een structurele oplossing voor het passend vervoer voor personen met verward gedrag. Ook dient een time-out plek beschikbaar te komen voor personen, die na een beoordeling niet direct naar huis kunnen. Verder is er behoefte aan een 24/7 meldpunt voor niet-acute zorgbehoefte, waar zowel betrokkene zelf, zijn/haar familie, hulpverlening alsook woonomgeving naartoe kan bellen. Ook dient er geïnvesteerd te worden in het bevorderen van de sociale acceptatie van mensen met een psychische beperking in de Venrayse wijken.

Ondersteuning Binck Bank tour

Inhuur projectleider voor de voorbereiding en organisatie van de Binck Bank tour in samenwerking met de St. Wielerpromotie Venray.

Kermis kerkdorpen

Het contract met de exploitant die de kermessen op 11 kerkdorpen heeft georganiseerd loopt in 2018 af. Verlenging van dit contract is niet aan de orde. Vanaf 2019 besteden we de kermessen op de kerkdorpen uit in één kavel. De ervaringen tot nu toe leren dat de organisatie van kermessen op kerkdorpen voor exploitanten moeilijk rendabel te maken is. Om een kwalitatief goede kermis te kunnen blijven organiseren is het bestaande budget ontoereikend.

MUIP 2019-2022

De financiële effecten van de MUIP-aanvragen voor dit deelprogramma zijn:

x € 1.000

Lasten Muip: Veiligheid en Handhaving Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Personen met verward gedrag	Wettelijke verplichting					87	87	87	87
Ondersteuning Binck Bank tour Bijdrage algemene reserve Subtotaal Binck Bank tour	Bestaand beleid					14			
						-14			
						0			
Kermis kerkdorpen	Bestaand beleid					45	45	45	45
Totaal		0	0	0	0	132	132	132	132

- = baten

2.4 Deelprogramma handhaving en toezicht

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

MUIP 20198-2022

Voor dit deelprogramma zijn geen MUIP-aanvragen ingediend.

x € 1.000

Lasten Muip: Handhaving en toezicht Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
N.v.t.									
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	0

- = baten

2.5 Deelprogramma duurzaamheid, natuur en landschap platteland

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

MUIP 2019-2022

Voor dit deelprogramma zijn geen MUIP-aanvragen ingediend.

x € 1.000

Lasten Muip: Duurzaamheid, natuur en landschap, platteland	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
N.v.t.									
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	0

- = baten

PROGRAMMA 3 WERKEN

Algemeen

Binnen het programma Werken speelt een groot aantal ontwikkelingen, die (vooralsnog) niet tot een aanvraag via de MUIP leiden. Hierbij kan gedacht worden aan ontwikkelingen als de Brightlands Campus Greenport Venlo, het ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en knelpunten op de arbeidsmarkt. Voor de Stimuleringsregeling en uitvoering van de Centrumvisie en de motie Vergroening Gouden Leeuwplein zijn reeds middelen beschikbaar binnen de meerjarenbegroting.

Wellicht leidt de verdere verfijning van een aantal deelprojecten, zoals de mogelijke verplaatsing van de bibliotheek, tot aanvullende verzoeken. Daarvoor worden, indien nodig, separate voorstellen ingediend.

Het investeringsniveau ten aanzien van mobiliteit en infrastructuur richt zich op de voortzetting van gemaakte afspraken en de uitvoering hiervan. De op dit terrein ingediende MUIP-aanvragen vloeien hieruit voort.

Meerjarig Uitgaven en InvesteringsPlan (MUIP)

In het kader van het Meerjarig Uitgaven en InvesteringsPlan 2019-2022 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle nieuwe investeringen en exploitatie uitgaven welke voor de komende vier jaar noodzakelijk zijn. Een overzicht met de financiële consequenties voor het programma Werken is hieronder opgenomen, waarna hierop per deelprogramma een nadere toelichting wordt gegeven.

x € 1.000

Lasten Muip: programma Werken	2019	2020	2021	2022
Deelprogramma:				
Kennis en innovatie				
Economische ontwikkeling				
Centrumontwikkeling				
Mobiliteit en infrastructuur	25	-110	-95	-144
Totaal	25	-110	-95	-144

- = baten

3.1 Deelprogramma Kennis en Innovatie

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

MUIP 2019-2022

Voor dit deelprogramma zijn geen MUIP-aanvragen ingediend.

x € 1.000

Lasten Muip: Kennis en innovatie Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
N.v.t.	N.v.t.								
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	0

- = baten

3.2 Deelprogramma Economische ontwikkeling

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

Bouwgrondexploitatie

In de gemeentelijke grondexploitaties voor woningbouw wordt voor de komende jaren rekening gehouden met een verkoop van circa 35 kavels per jaar.

Voor de gemeentelijke grondexploitaties voor bedrijventerreinen wordt uitgegaan van een opnamecapaciteit van circa 4 ha per jaar verdeeld over de Blakt en de Hulst II.

MUIP 2019-2022

De financiële effecten van de MUIP-aanvragen voor dit deelprogramma zijn:

x € 1.000

Lasten Muip: Economische ontwikkeling Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Bouwgrondexploitatie lasten (exploitatie)	Bestaand beleid					5.121	6.717	1.336	9.555
Bouwgrondexploitatie baten (exploitatie)		-6.931	-6.922	-2.488	-6.669				
Bouwgrondexploitatie mutatie boekwaarde (exploitatie)		1.809	206	1.152	-2.886				
Subtotaal Bouwgrondexploitatie		0	0	0	0				
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	

- = baten

3.3 Deelprogramma Centrumontwikkeling

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

MUIP 2019-2022

Voor dit deelprogramma zijn geen MUIP-aanvragen ingediend.

x € 1.000

Lasten Muip: Centrumontwikkeling Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
N.v.t.	N.v.t.								
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	0

- = baten

3.4 Deelprogramma Mobiliteit en infrastructuur

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

Vervanging besturing fontein

De fontein is bijna 10 jaar oud en heeft een grote onderhoudsbeurt nodig. Daarbij moeten diverse onderdelen en een deel van de besturing vervangen worden.

Markt en evenementenkasten

De huidige kasten zijn aan het einde van hun technische levensduur en moeten dus vervangen worden. Ook willen we het gebruiksgemak van deze voorzieningen verbeteren.

Meeliftbudget

Het meeliftbudget wordt gebruikt om bij infrastructurele werken integraal de aanpalende beleidsvelden mee te kunnen nemen. Hierbij moet gedacht worden aan aanpassingen voor mindervaliden of het plaatsen van straatmeubilair. Deze beleidsvelden hebben geen eigen investeringsbudgetten, maar "liften mee" bij reconstructies op het gebied van wegen en verkeer. Op deze manier wordt efficiëncyvoordeel behaald doordat niet voor ieder project apart budget aangevraagd moet worden en ook doordat deze (relatief) kleine investeringen profiteren van het grotere volume in de aanbestedingen.

Reconstructie wegen 2021

Op 20 december 2016 is het nieuwe wegenbeleidsplan vastgesteld, samen met de investeringsbudgetten voor 2017-2020. In deze MUIP is de doorkijk naar 2021 aangegeven.

Mobiliteit 1: algemeen

Met de aangedragen projecten wordt langzaam maar zeker ingezet op de te verwachten mobiliteitstransitie. Dit houdt in dat door technologische ontwikkelingen, andere vormen van organisatie en veranderingen in financiële stromen (subsidies, crowdfunding) er een verschuiving in gang wordt gezet van meer traditionele infraprojecten naar andersoortige projecten op het gebied van verkeer en vervoer. Denk aan nieuwe vormen van vervoer die meer op basis van vraag en behoefte dan op basis van aanbod tot stand komen. In het Mobiliteitsplan voor Venray (Trendsportal, vastgesteld op 30-01-2018) zijn hiertoe de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Verhogen kwaliteit van leven: Mobiliteit zodat iedereen mee kan doen
2. Verbeteren verkeersveiligheid: Streven naar NUL verkeersslachtoffers
3. Aantrekkelijk mobiliteitsstelsel: Robuust, attractief en betrouwbaar
4. Ondersteunen milieu- en energietransitie: Overschakelen op schone en stille mobiliteit

5. Verbeteren ruimtelijk-economische bereikbaarheid: Voor de toeristische, agro, maak en logistieke sector
Zie ook www.trendsportal.nl

Mobiliteit 2: via Venray

De Via Venray is een gezamenlijk project van Gemeente Venray en de Provincie Limburg. Met de aangedragen projecten wordt de financiering geborgd van enkele projecten als onderdeel van het gemeentelijk deel van de Via Venray.

Mobiliteit 3: gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum

De aangedragen projecten zijn gebaseerd op de Verkeersvisie Wanssum-Blitterswijck-Geijsteren welke in 2013 door de raad is vastgesteld. De projecten zijn er op gericht te zorgen dat de lokale wegenstructuur is aangepast op de grotere projecten van de Gebiedsontwikkeling, met name de impact van de nieuwe rondweg.

Mobiliteit 3: gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum issues

De aangedragen projecten zijn gebaseerd op de Verkeersvisie Wanssum-Blitterswijck-Geijsteren welke in 2013 door de raad is vastgesteld. De projecten zijn er op gericht te zorgen dat de lokale wegenstructuur is aangepast op de grotere projecten van de Gebiedsontwikkeling, met name de impact van de nieuwe rondweg. Bovenop de scope van de GOW zijn enkele projecten gedefinieerd, waarover bestuurlijke afspraken zijn gemaakt. Dit zijn de zogenaamde issues: rotonde Wanssum West / Venrayseweg, fietsroute Meerlosebaan, fietsroute Blitterswijck-Ooijen en ontsluiting de Kooy.

Mobiliteit 4: fietsverkeer

De opgave voor dit deelprogramma wordt ingetrokken omdat de beleidsmatige onderbouwing ontbreekt. Het wordt echter wel als belangrijk deelprogramma voor Mobiliteit gezien. Deels omdat de fiets in bijna elk verkiezingsprogramma is genoemd, deels vanwege de verwachting dat dit onderwerp in het collegeprogramma komt te staan en deels omdat de fiets de komende jaren meer aandacht verdient dan de auto (beleidsommezwaai vanuit het gedachtengoed van Trendsportal).

Mobiliteit 5: overstappunten openbaar vervoer

In november 2015 is een motie aangenomen met als strekking dat een upgrade van de stationsomgeving noodzakelijk is. Deze upgrade is mede ingegeven door de geplande kwaliteitsslag en elektrificatie op de Maaslijn. De Provincie heeft subsidie verstrekt ten behoeve van een goede en gedegen voorbereiding.

Riolering

De klimaatadaptatie, vervangingen, relining et cetera zijn conform het GRP.

MUIP 2019-2022

De financiële effecten van de MUIP-aanvragen voor dit deelprogramma zijn:

Lasten Muip: Mobiliteit en infrastructuur Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Vervanging besturing fontein	Vervangingsinvestering					45	35		
Bijdrage algemene reserve						-45	-35		
<i>Subtotaal besturing fontein</i>						0	0		
Markt en evenementenkasten	Vervangingsinvestering	45	35				7	13	12
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021							-6	-11	-11
<i>Subtotaal markt en evenementenkasten</i>							2	2	2
Meeliftbudget	Collegeprogramma	185	189	192	199	0	14	29	43
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021						0	-12	-24	-35
<i>Subtotaal meeliftbudget</i>						0	3	5	8
Reconstructie wegen 2021	Collegeprogramma				2.729				
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021									
<i>Subtotaal reconstructie wegen</i>									
Mobiliteit 1: algemeen	Bestaand beleid	50	450	200	250	25	33	96	125
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021							-94	-144	-193
<i>Subtotaal Mobiliteit 1: algemeen</i>						25	-60	-48	-68
Mobiliteit 2: via Venray	Bestaand beleid	1.417	450				110	143	140
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021							-102	-100	-98
<i>Subtotaal Mobiliteit 2: via Venray</i>							8	42	42
Mobiliteit 3: gebiedsontw. Ooijen-Wanssum	Bestaand beleid	330	300	1.521	1.026		26	48	165
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021							-53	-93	-258
<i>Subtotaal Mobiliteit 3: gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum</i>							-28	-44	-92
Mobiliteit 3: gebiedsontw. Ooijen-Wanssum Issues	Bestaand beleid	710	425				44	70	69
Mobiliteit 4: fietsverkeer	Collegeprogramma						-23	-46	-68
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021							-23	-46	-68
<i>Subtotaal Mobiliteit 4: fietsverkeer</i>									
Mobiliteit 5: overstappunten openbaar vervoer	Bestaand beleid			500	500		-54	-76	39
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021							-54	-76	-75
<i>Subtotaal mobiliteit 5: overstappunten</i>							-54	-76	-36
<u>Riolering</u>									
Verbetering en afkoppelen	Bestaand beleid	161	164	166	169		8	16	24
Klimaatadaptatie		1.102	1.016	926	833		55	105	151
Vervanging drukriolering elektromechanisch		186	189	192	195		19	39	58
Relining bestaande riolering		134					7	7	7
Vervanging gemalen civieltechnisch deel		21	21	21	22		1	2	3
Vervanging gemalen elektromechanisch		66	68	69	69		7	14	21
Vervanging persleidingen		16	17	17	17		1	2	3
Bijdrage uit rioolheffing							-98	-185	-266
<i>Subtotaal riolering</i>		1.687	1.473	1.392	1.305		0	0	0
Totaal		4.423	3.322	3.805	6.010	25	-110	-95	-144

- = baten

PROGRAMMA 4 BESTUREN

Algemeen

Informatietechnologie speelt een steeds belangrijker rol in ons dagelijks leven. Van de overheid vraagt dit om een procesgerichte organisatie en dienstverlening aan burgers en ondernemers, waar mogelijk digitaal en gebaseerd op een robuust en flexibel platform met medewerkers die hiervoor geëquipeerd zijn. Het aantal projecten met een zware ICT-component zal de komende jaren toenemen, waarbij voor de overheid relatief nieuwe ontwikkelingen als big data (analyse), cloudoplossingen en de mogelijkheden van business intelligence gemeengoed worden. Het voldoen aan wettelijke eisen, zoals informatiebeveiliging en privacy en toepassen van de actuele stand der techniek maken blijvend investeren noodzakelijk. Hierbij gaan kosten voor de baten uit en lijkt het de weg van de 'minder meerkosten'.

Binnen het programma spelen belangrijke lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen; zoals het Gegevenshuis, Omgevingswet (digitaal stelsel), zaakgericht werken, Digitale agenda 2020 en samenwerking bedrijfsvoering.

Het samenspel van informatietechnologie en de mensen die ermee werken bepalen gezamenlijk het succes van de dienstverlening aan burgers en bedrijven, nu en op de lange termijn. In dit kader wordt geïnvesteerd in techniek én in de mens.

Meerjarig uitgaven en investeringsplan (MUIP)

In het kader van het Meerjarig Uitgaven en InvesteringsPlan 2019-2022 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle nieuwe investeringen en exploitatie uitgaven welke voor de komende vier jaar noodzakelijk zijn. Een overzicht met de financiële consequenties voor het programma Besturen is hieronder opgenomen, waarna hierop per deelprogramma een nadere toelichting wordt gegeven.

x € 1.000

Lasten Muip: programma Besturen	2019	2020	2021	2022
Deelprogramma:				
Bestuur				
Dienstverlening en bedrijfsvoering	160	237	286	306
Financien				
Totaal	160	237	286	306

- = baten

4.1 Deelprogramma Bestuur

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

MUIP 2019-2022

Voor dit deelprogramma zijn geen MUIP-aanvragen ingediend.

x € 1.000

Lasten Muip: Bestuur Omschrijving	Categorie	investering				exploitatielasten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
N.v.t.	N.v.t.								
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	0

- = baten

4.2 Deelprogramma Dienstverlening en Bedrijfsvoering

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

ICT-Innovatiebudget

Het is een continu proces dat er vanuit de interne organisatie nieuwe wensen en eisen komen op het gebied van applicaties en systemen welke niet gedekt kunnen worden vanuit de standaard exploitatiebudgetten. Zaken die te maken hebben met nieuwe wetgeving, business intelligence, big data, onvoorziene omstandigheden (bij o.a. software implementatieprojecten) vereisen een innovatiebudget om aan deze nieuwe eisen en wensen te kunnen voldoen. Hierdoor wordt er gezorgd voor de benodigde flexibiliteit in de snel veranderende I&A wereld. Denk hierbij aan cloudoplossingen, nieuwe informatiebeveiligingseisen, informatierapportagetooling, eisen n.a.v.

recente audits, nieuwe samenwerkingsverbanden, etc. Het budget zal worden ingezet om concrete mogelijkheden te onderzoeken/voor te bereiden en de aanschaf van (kleinere) softwareapplicaties mogelijk te maken.

ICT-Vervanging en aanvulling zakenmagazijn

In het kader van Zaakgericht Werken en de keuzes die gemaakt zijn in dit kader ten aanzien van de i-architectuur is het noodzakelijk om een 2-tal TSA's in te richten, waardoor Verseon afgebouwd kan worden. In samenspraak met de organisatie is de noodzaak voor een taakspecifieke applicatie aangegeven voor de processen: Subsidieverlening en Meldingen Openbare Ruimte.

Functioneel beheer E-HRM

Per 1-1-2019 wordt functioneel beheer van E-HRM als uitvoering van strategische HRM-samenwerking Venlo-Venray-Horst-Gennep centraal georganiseerd. Kwalitatieve invulling van functioneel beheer op deze bedrijfskritische applicatie is vereist. Het betreft een tijdelijke extra inspanning om E-HRM kwalitatief uit te rollen. In 2018 wordt een brede doorkijk gemaakt naar functioneel beheer in regionaal verband en mogelijke inverdieneffecten binnen de organisatie

ICT-Vervangingsinvesteringen automatisering

Een vervanging is noodzakelijk om de techniek rondom de huidige virtuele inrichting van werkplekken veilig te blijven ontsluiten. O.a. een update van Windows-software is vereist omdat het support op de huidige versies verloopt, waardoor er beveiligings- en continuïteitsrisico's ontstaan. Tevens is de update noodzakelijk om aan de gestelde BIG-maatregelen te kunnen voldoen. De huidige apparatuur voor back-up en dataopslag, alsmede de noodvoorziening (UPS) is afgeschreven en moet vervangen worden om uitval te voorkomen en continuïteit te kunnen borgen. Ook de opzet van de huidige uitwijk moet opnieuw worden bekeken. Voorkeur heeft het afstemmen op de omgeving van Horst aan de Maas of ICT NML. Afhankelijk van de aansluitkeuze kan dit vooraf gezamenlijk met Horst of na aansluiting door ICT NML worden ingeregeld, waardoor we gezamenlijk 'groeien' naar een nieuwe stand der techniek.

Koppeling applicaties aan ESB

Koppelen van taak specifieke applicaties (TSA's) aan de enterprise service bus (ESB) om de taak specifieke data te kunnen delen en om generieke data zoals basisregistraties centraal te kunnen gebruiken voor de TSA's. Dit is conform de I&A architectuur. In 2016 is gestart met het koppelen van applicaties aan de service bus en in de komende 2 jaar dienen de aangegeven taak specifieke applicaties te worden gekoppeld conform een applicatiekoppelroadmap. Hierdoor kan er conform architectuur zaakgericht worden gewerkt en kan het gegevenshuis worden geïmplementeerd. Ook wetgeving en de digitale agenda 2020 eisen deze manier van werken. Denk hierbij ook aan het uitgangspunt dat informatie eenmalig wordt uitgevraagd en meervoudig wordt gebruikt.

Vervanging RIS en vergaderschermen (2019)

De apparatuur voor het raadsinformatiesysteem (RIS) (het grote scherm in de raadzaal, incl. camera's en microfoons en bijbehorende beheeromgeving) en de grote schermen in de vergaderruimten zijn in 2019 afgeschreven en verouderd. Deze dient dan te worden vervangen om de beeld en geluid kwaliteit te blijven waarborgen. Daarnaast dient dit te worden aanbesteed in 2019 om te blijven voldoen aan het inkoopbeleid.

ICT-Zoeken en vinden (My lex)

Dagelijks zoeken medewerkers tientallen keren per dag informatie in de verschillende systemen. Elk systeem met zijn eigen zoekfunctie en beperkte scope. Alleen de systeem-eigen informatie namelijk. Het product My-Lex voor de Overheid biedt een universele zoekfunctie voor de aangesloten bronnen (applicaties). Een soort bedrijfs-Google dus. Even zoeken en snel vinden is het uitgangspunt. De zoekresultaten kunnen niet alleen als tekst weergegeven worden, maar ook getoond op de kaart. Sterker nog, een zoekopdracht kan gestart worden vanuit een klik op een kaart. Relevante informatie over een geografische plek, bijvoorbeeld een perceel, komt dan beschikbaar voor de medewerker. Zeker met het oog op de Omgevingswet biedt My-Lex voor de Overheid een meerwaarde in de informatievoorziening. Autorisaties worden vanuit het bronsysteem meegegeven, zodat medewerkers geen informatie zien waarvoor ze niet geautoriseerd zijn. Daarnaast kan My-Lex informatie van uitgefaseerde systemen beschikbaar houden, waarmee licenties eerder opgezegd kunnen worden zonder verlies aan informatie. Via deze investering kunnen naast een 100-tal openbare overheidsbronnen een aantal bedrijfseigen bronnen ontsloten worden.

ICT-Implementatie BIG

Extra budget is noodzakelijk voor de implementatie van de BIG maatregelen (Baseline informatiebeveiliging gemeenten) (zie het vastgestelde informatiebeveiligingsplan) alsmede het harmoniseren van het BIG gerelateerde beleid en processen t.b.v. de samenwerking op automatisering tussen de gemeenten Venray en Horst aan de Maas.

Implementatie Wnra

Vanaf 1-1-2020 wordt de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) van kracht. Implementatie van deze wetgeving heeft grote juridische, financiële en organisatorische effecten zoals het volledig aanpassen van de rechtspositie van alle medewerkers, bijscholen HRM in regulier arbeidsrecht, opstellen arbeidsovereenkomsten en personeelsreglementen en afsluiten collectieve arbeidsovereenkomsten. De implementatie Wnra wordt projectmatig en in regionale samenwerking opgepakt. Interne capaciteit is onvoldoende om transitie zodanig te realiseren dat per 1-1-2020 wordt voldaan aan wetgeving.

Implementatie gegevenshuis

Voor de implementatie van het bestuurlijke speerpunt Gegevenshuis zijn de aangegeven financiële middelen benodigd t.b.v. de inhuur van inhoudelijke expertise en proces. Het betreffen voortzetten van de inzet van de kwartiermaker, inhoudelijke projectleider op enkele deelprojecten, de inhuur van een gegevenshuisspecialist (Informatie-architect; CISO) en de eenmalige kosten m.b.t. ontwerp en implementatie van de benodigde software (vormgegeven middels concrete proeftuinen). Het Gegevenshuis wordt gezamenlijk met de gemeente Venlo en de gemeente Horst a/d Maas geïmplementeerd. Hiertoe hebben de 3 gemeenten in mei 2017 een gezamenlijk collegebesluit genomen en op 1 februari 2018 een bestuurlijk convenant gesloten. De raad is afgelopen jaren geïnformeerd via diverse RIB's. In 2017 hebben diverse pilots binnen de samenwerking Gegevenshuis plaatsgevonden waaronder de pilot met de gemeente Gennep en twee pilots met de Veiligheidsregio. Voor 2018, 2019 en 2020 wordt het Gegevenshuis verder uitgewerkt, waarbij een gezamenlijke visie wordt opgesteld, processen, kwaliteit en applicaties op dezelfde wijze worden ingericht en concreet met ketenpartners de implementatie vormgegeven wordt (mede via 3 proeftuinen). Binnen dit traject heeft de gemeente Venray een sturende rol binnen de regio (Noord)Limburg.

Monitoring VTH-domein

Binnen het VTH-domein vindt er een voortdurende doorontwikkeling van (regionale) samenwerking plaats en Venray speelt hierin een centrale rol, die het ook naar de toekomst toe wil blijven vervullen. Naast de samenwerking via de RUD LN (basistaken) heeft Venray op dit moment nog separate samenwerkingsovereenkomsten met een aantal individuele gemeenten (niet basistaken). Voor de uitvoering van de niet-basistaken is Venray momenteel met de gemeenten Horst aan de Maas, Gennep, Mook en Middelaar bezig met het voorbereiden van een nieuwe, toekomst-bestendige vorm van samenwerking (op basis van gelijkwaardigheid en vertrouwen). De ontwikkelingen op het gebied van samenwerking dwingen ons om (gezien de centrale rol van Venray) te blijven investeren in onze bedrijfsvoering. Met name een goede informatievoorziening is cruciaal voor een goede sturing op de uitvoeringsprogramma's van het VTH-domein.

Samenwerking bedrijfsvoering

Voor de samenwerking op de onderdelen ICT, HRM, Gegevenshuis, KCC en Shared Services zijn inmiddels projectplannen vastgesteld en deels al in uitvoering. Op de individuele onderwerpen worden in de loop van 2018 concrete voorstellen aan de raad voorgelegd. De basisafpraak is dat kwartiermakers voor rekening komen van de eigen organisatie en dat personele inzet zo veel mogelijk vanuit de reguliere capaciteit wordt geleverd. Voor Venray betekent dit concreet dat er budget vrijgemaakt dient te worden ter financiering van twee kwartiermakers. Dit budget is aanvullend aan reeds beschikbare middelen (vb. reguliere budgetten) noodzakelijk om deze ontwikkeling op effectieve en kwalitatieve wijze vorm te geven.

Aanvullende overall toelichting

In het najaar 2018 wordt het voorliggende Informatiebeleidsplan geactualiseerd. Hierbij maken we een nadere doorkijk van alle ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening en de daarmee samenhangende investeringen. Hierbij onderzoeken we tevens de mogelijkheden van een meer constante exploitatie (bijv. lease).

De financiële effecten van de MUIP-aanvragen voor dit deelprogramma zijn:

x € 1.000

Lasten Muip: Dienstverlening en bedrijfsvoering Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
ICT - Innovatiebudget	Vervangingsinvestering	100	100			25	54	82	80
ICT - Vervanging en aanvulling zakenmagazijn	Bestaand beleid	120				40	75	73	72
Functioneel beheer E-HRM	Bestaand beleid					70			
Bijdrage algemene reserve						-70			
<i>Subtotaal functioneel beheer E-HRM</i>						0			
ICT - Vervangingsinvestering automatisering	Vervangingsinvestering	432				153	124	120	116
Bijdrage algemene reserve						-153			
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021							-41	-39	-38
<i>Subtotaal ICT - Vervangingsinvestering automatisering</i>						0	83	81	78
Koppeling applicaties aan ESB	Bestaand beleid	150					43	42	40
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021							-43	-42	-40
<i>Subtotaal koppeling applicaties</i>							0	0	0
Vervanging RIS en vergaderschermen (2019)	Vervangingsinvestering		75	75				22	42
Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021							-86	-83	-81
<i>Subtotaal RIS en vergaderschermen</i>							-86	-62	-38
ICT - Zoeken en vinden (My lex)	Bestaand beleid	50				25	39	39	38
ICT - Implementatie BIG	Wettelijke verplichting					100			
Bijdrage algemene reserve						-100			
						0			
Implementatie Wnra	Wettelijke verplichting					156	23		
Bijdrage algemene reserve						-156	-23		
<i>Subtotaal implementatie Wnra</i>						0	0		
Implementatie gegevenshuis	Collegeprogramma					273	273		
Bijdrage gemeente Venlo / Horst						-113	-113		
Bijdrage algemene reserve						-160	-160		
<i>Subtotaal Implementatie gegevenshuis</i>						0	0		
Monitoring VTH-domein	Collegeprogramma					70	72	74	75
Samenwerking bedrijfsvoering	Bestaand beleid					75			
Bijdrage algemene reserve						-75			
<i>Subtotaal samenwerking bedrijfsvoering</i>						0			
Totaal		852	175	75	0	160	237	286	306

- = baten

4.3 Deelprogramma Financiën

Wat gaan we doen en wat mag het kosten?

Vennootschapsbelasting

Naar verwachting zullen de komende jaren binnen de grondexploitatie winsten worden behaald. Over deze winsten moet vennootschapsbelasting (vpb) worden betaald. Voorzichtigheidshalve schatten we de verschuldigde vpb op € 50.000. Deze kosten worden gedekt vanuit een bijdrage uit de algemene risicoreserve van het grondbedrijf.

Functioneel beheer belastingen-WOZ

In 2017 werd het nieuwe belastingenpakket geïmplementeerd. Momenteel is onvoldoende voorzien in het functioneel beheer ervan. Tijdens de implementatieperiode werd dit gedaan door de software-leverancier. Hierdoor kon ervaring worden gedaan met de impact en omvang van de benodigde ondersteuning op het gebied van functioneel beheer. Gebleken is dat een formatie van 16 uur per week noodzakelijk is. Gezien de nog onduidelijke ontwikkelingen rondom de aansluiting bij BsGW is het voorstel om hiervoor tijdelijk formatie in te huren voor 2019.

Taxeren van inhoud naar gebruiksoppervlakte

De Waarderingskamer heeft het besluit genomen om met een overgangstermijn van vijf jaar alle gemeenten en uitvoeringsorganisaties de woningen verplicht te laten taxeren op basis van de gebruiksoppervlakte. De hele WOZ-administratie moet getransformeerd worden van inhoud naar gebruiksoppervlakte. De transitie van inhoud naar gebruiksoppervlakte dient in 2021 te worden afgerond, zodat vanaf 2022 de herwaardering wordt uitgevoerd op basis van de gebruiksoppervlakte.

MUIP 2019-2022

Het financiële effect van de MUIP-aanvraag voor dit deelprogramma is:

x € 1.000

Lasten Muip: Financiën Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Vennootschapsbelasting	Wettelijke verplichting					50	50	50	50
Bijdrage risicoreserve grondbedrijf						-50	-50	-50	-50
<i>Subtotaal Vennootschapsbelasting</i>						0	0	0	0
Functioneel beheer belastingen - WOZ	Bestaand beleid					69			
Bijdrage algemene reserve						-69			
<i>Subtotaal functionaal beheer belastingen - WOZ</i>						0			
Taxeren van inhoud naar gebruiksoppervlakte	Wettelijke verplichting					135	137	65	
Bijdrage algemene reserve						-135	-137	-65	
<i>Subtotaal Taxeren van inhoud naar gebruiksoppervlakte</i>						0	0	0	
Totaal		0	0	0	0	0	0	0	0

- = baten

2. FINANCIËEL MEERJARENPECTIEF 2019-2022

Inleiding

In onderstaand overzicht wordt het huidig verwachte verloop van het meerjarenperspectief 2019 – 2022 getoond. Het meerjarenperspectief laat zien dat alle begrotingsjaren sluitend zijn waarbij er sprake is van oplopende positieve begrotingsresultaten.

Vertrekpunt is het meerjarenperspectief uit de vastgestelde Programmabegroting 2018 – 2021 inclusief de aangenomen amendementen.

x € 1.000

Voorjaarsnota 2018	2018	2019	2020	2021	2022
Begrotingsresultaat begroting 2018 - 2022 (vlgs boekwerk)	0	-170	783	1.579	1.681
Amendementen met financiële gevolgen:					
- The B	60	60	60		
- OZB maximaal inflatie	-203	-208	-213	-218	-223
Raad- en B&W besluiten tot en met 14 mei 2018	200	1.580	3.267	4.554	6.233
Nominale ontwikkelingen sociaal domein (schatting) m.i.v. 2020 t.l.v. de hogere gemeentefondsuitkering maartcirculaire 2018 (zie besluiten raad t/m 14 mei 2018)			-736	-1.472	-2.208
Toekomstige besluiten raad	132	-53	-190	-21	-173
Huidig verwacht resultaat (zie onderdeel 2.1)	190	1.208	2.972	4.422	5.309
2.2 Ontwikkelingen:					
Projectvoorbereiding		-451	-434	-417	-257
Gemeentefondsuitkering meicirculaire 2018:					
- Onderuitputting Rijk jaar 2017	-380	-190	-190	-190	-190
- (mogelijke) Herverdeeleffecten integreerbaar deel IUSD		pm	pm	pm	pm
- Overige	pm	pm	pm	pm	pm
Abonnementstarief WMO		- pm	- pm	- pm	- pm
Loonontwikkelingen: loonindex		-173	-401	-509	-758
Inzet buffer sociaal domein		900	830	830	830
Fasering restant investeringen / kredieten		200	pm	pm	pm
Tussentotaal ontwikkelingen (zie onderdeel 2.2)	-380	286	-195	-286	-375
Geactualiseerd meerjarenperspectief	-190	1.495	2.776	4.136	4.934
2.3 Muip aanvragen 2019 - 2022					
Ingediende muip-aanvragen (exploitatiekosten)		-1.275	-597	-381	-291
Incidentele lasten Muip t.l.v. de algemene reserve		977	355	65	0
Subtotaal muip (zie onderdeel 2.3)	0	-298	-242	-316	-291
Meerjarenperspectief incl. muip	-190	1.197	2.534	3.820	4.643
2.4 Coalitieakkoord:					
Coalitieakkoord 2018 - 2021:					
- Stelpost beleidswensen met relatie naar het IBP		-600	-825	-900	-950
- Lasten huidige begroting / muip in relatie tot het IBP		pm	pm	pm	pm
- Effecten nieuw coalitieakkoord (nader uit te werken bij het collegeprogramma)		-pm	-pm	-pm	-pm
Tussentotaal coalitieakkoord (zie onderdeel 2.4)	0	-600	-825	-900	-950
Meerjarenperspectief incl. muip en coalitieakkoord	-190	597	1.709	2.920	3.693

- = nadeel

Voor een nadere inhoudelijke toelichting op het meerjarenperspectief verwijzen wij u naar onderdeel 2.1 tot en met 2.4.

2.1 Huidig verwacht resultaat

Toelichtingen op het huidig verwacht resultaat:

Begrotingsresultaat begroting 2018- 2022

Dit betreft het begrotingsresultaat 2018 – 2022 na vaststelling van de programmabegroting 2018 – 2021 door uw raad op 31 oktober 2017.

Amendementen programmabegroting 2018 - 2022

Tijdens de raadsvergadering waarbij de programmabegroting is vastgesteld zijn door uw raad twee amendementen aangenomen:

- De plannen van de Next Step voor The B niet faciliteren en de in de begroting gereserveerde middelen ten gunste van het resultaat 2018 te laten vrij vallen.
- De stijging van de OZB voor 2018 te beperken tot de inflatiecorrectie.

Raad- en B&W besluiten tot en met 14 mei 2018

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de door uw raad en het college tot en met 14 mei 2018 genomen besluiten die financiële gevolgen hebben voor het meerjarenperspectief.

x € 1.000

Specificatie raad- en B&W besluiten t/m 14 mei 2018	2018	2019	2020	2021	2022
<u>Raadsbesluiten</u>					
Tweede bestuursrapportage 2017 (Raad dec. 2017)	256	-1	88	84	145
Toekomstplan Jongerencentrum The B (Raad dec. 2017)	-30				
Vaststelling verordening en tarieven 2018 (Raad dec. 2017)	42	9			
Kastanjebloedingsziekte en essentaksterfte (Raad april 2018)	-163				
<u>B&W besluiten</u>					
Incidentele uitgaven promotie Venray (B&W 23 apr. 2018)	-25				
Evaluatie participatieraad (B&W apr. 2018)	-8				
Binck Bank Tour (B&W apr. 2018)	-14				
Inhuur tijdelijk projectcapaciteit SDW (B&W apr. 2018)	-87				
Maartcirculaire 2018 gemeentefonds (B&W / RIB april 2018)	229	1.571	3.179	4.470	6.088
Totaal raad- en B&W besluiten t/m 14 mei 2018	200	1.580	3.267	4.554	6.233

- = nadeel

Nominale ontwikkelingen integreerbaar onderdeel Integratie-uitkering Sociaal Domein (IUSD) m.i.v. het jaar 2020

In de maartcirculaire 2018 (zie de raadsinformatiebrief maartcirculaire 2018 gemeentefonds) is opgenomen dat het integreerbare deel van de integratie-uitkering Sociaal domein per 2019 over gaat naar de algemene uitkering binnen het gemeentefonds. Dit betekent dat gemeenten vanaf het jaar 2020, de nominale ontwikkelingen (lonen en prijzen) en de volumeontwikkeling uit de hogere inkomsten in het gemeentefonds moeten betalen. Over deze toekomstige ontwikkelingen zijn geen cijfers beschikbaar. Om indicatief toch tot een inschatting te komen gaan we uit van de toekenningen voor loon- en prijsbijstellingen in het gemeentefonds bij de meicirculaire 2017. Geschat komt dit voor het jaar 2020 neer op € 736.000 oplopend tot € 2.208.000 in 2022.

Voor de jaren 2018 en 2019 gelden nog de afspraken waarbij gemeenten bij de meicirculaire 2018 en 2019 compensatie ontvangen voor de loon- en prijsbijstelling. Tegenover deze inkomsten staan echter ook hogere lasten / lonen en prijzen. Wij schatten in dat deze per saldo voor het jaar 2018 en 2019 budgettair neutraal zijn.

Op de nog niet integreerbare gedeelten van de integratie-uitkering Sociaal domein blijven de oude afspraken van toepassing. Dit betekent dat gemeenten ook hiervoor in de toekomstige meicirculaires compensatie ontvangen voor de nominale ontwikkelingen. Tegenover deze inkomsten staan echter ook hogere lasten / lonen en prijzen. Wij schatten in dat deze per saldo budgettair neutraal zijn.

Toekomstige besluiten raad

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de door uw raad nog te nemen besluiten die financiële gevolgen hebben voor het meerjarenperspectief. Dit is onder voorbehoud van goedkeuring door uw raad.

x € 1.000

Toekomstige besluiten raad	2018	2019	2020	2021	2022
Gevolgen eerste bestuursrapportage 2018 (Raad mei 2018)	44	-102	-123	38	-131
Monitoringsplan wegen (Raad mei 2018)	88	49	-67	-59	-42
Totaal toekomstige besluiten raad	132	-53	-190	-21	-173

- = nadeel

2.2 Ontwikkelingen

Toelichtingen op de ontwikkelingen:

Projectvoorbereiding

Reguliere capaciteit

De gemeente Venray heeft er eind jaren 90 voor gekozen om een aantal medewerkers die voorheen waren ingehuurd, vast in dienst te nemen. De financiering hiervan werd gehaald uit (civieltechnische) projecten. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), mogen kosten die een directe relatie met de investeringen hebben geactiveerd worden. Kosten die samenhangen met de voorbereiding voorafgaand aan het besluit tot investeren mogen niet meer geactiveerd worden.

Tevens heeft de gemeente Venray de laatste jaren haar werkwijze veranderd van projectleiding naar veel meer procesbegeleiding. Projecten worden voor en met de gemeenschap gemaakt en voorbereid (burgerparticipatie), waardoor het accent juist is verschoven naar deze voorbereiding en veel minder naar de uitvoering. Ongeveer 60/65% van de tijd in projecten wordt besteed aan de voorbereiding en het faciliteren van onze (maatschappelijke) partners. Hiervoor is het noodzakelijk om de uren die voorheen werden gedekt uit investeringsmiddelen, om te zetten naar reguliere capaciteit. Dit is een autonome, onontkoombare ontwikkeling, waarbij de organisatie geen andere keuze heeft dan de systematiek van het financieren van uren om te zetten.

Een voordeel aan de andere kant is dat, aangezien deze uren niet meer in de projecten worden geactiveerd, de budgetten voor civieltechnische projecten kunnen worden verlaagd. Voor zover de voorbereiding met eigen capaciteit kan worden gedaan, kunnen de projectbudgetten met 6 tot 9% worden verlaagd. Op de langere termijn (25 tot 40 jaar) worden hiermee de structurele kosten gedekt. Tegenover de structurele meerkosten, staan dan ook structureel lagere lasten. Deze lasten worden dus niet meer naar de toekomst verschoven

De inschatting is dat bij de investeringen 2018 en de nog lopende investeringen van vóór 2018 een aframing van investeringskredieten van € 690.000 kan plaatsvinden. Daarnaast kan bij de nieuwe investeringen vanaf 2019 per jaar een aframing van de investeringskredieten van € 338.000 per jaar plaatsvinden. Uitgaande van een gemiddelde afschrijving van 30 jaar dalen de kapitaallasten in de exploitatie met € 23.000 in 2019 oplopend naar € 57.000 in 2022.

x € 1.000

	2018	2019	2020	2021	2022
Investeringen	-690	-338	-338	-338	-338
Lagere kapitaallasten		-23	-34	-45	-57

- = nadeel

Tijdelijke extra capaciteit

Voor de komende jaren ontstaat er, naast bovenstaande wijziging in de financiering, ook nog een piek in de uitvoering van werkzaamheden. Hierdoor moet niet alleen de bestaande capaciteit gefinancierd worden, maar is er tijdelijk 2 a 3 fte extra capaciteit nodig om alle geplande projecten uit te voeren. Het gaat dan bijvoorbeeld over de aanpalende gemeentelijke projecten die volgen uit

de Gebiedsontwikkeling, het ontwikkelen van het Gouden Leeuwplein en omgeving, de versnelling van projecten in het kader van klimaatadaptatie en projecten die voortvloeien uit de Via Venray en Trendsportal.

Ook voor deze capaciteit geldt dat de bekostiging hiervan reeds was opgenomen in de (doorkijk van de) projectbudgetten, maar dat deze - waar het voorbereiding betreft - niet meer uit deze budgetten gefinancierd mag worden. Omdat dit ook al speelt in 2018 wordt dit knelpunt in een aparte nota aan het college voorgelegd, maar aangezien de piek doorloopt in de jaren 2019 - 2021/2022, zijn de kosten in dit meerjarenperspectief opgenomen.

Ook hier geldt dat tegenover de meerkosten voor de komende 3/4 jaar, structureel lagere kapitaallasten van ongeveer € 6.000 staan voor de komende 30 jaar.

Recapitulatie:

x € 1.000

Projectvoorbereiding	2019	2020	2021	2022
Exploitatielasten uren projectvoorbereiding	-480	-480	-480	-480
Lagere kapitaallasten projecten:				
- Reguliere capaciteit	23	34	45	57
- Tijdelijke extra capaciteit	6	12	18	18
	-451	-434	-417	-405

- = nadeel

Gemeentefondsuitkering meicirculaire 2018

Onderuitputting Rijk jaar 2017

De verwachting is dat over het jaar 2017 sprake zal zijn van lagere rijksuitgaven dan verwacht in de septembercirculaire 2017 gemeentefonds. Dit blijkt uit de najaarsnota van het Rijk. Dit zal mogelijk leiden tot een lager gemeentefondsuitkering. De afrekening over 2017 volgt in de meicirculaire 2018.

(mogelijke) Herverdeeeffecten integreerbaar deel IUSD

In de maartcirculaire 2018 is opgenomen dat de precieze uitwerking van de overheveling naar de algemene uitkering in de meicirculaire 2018 wordt verwerkt. Dan zouden ook de eventuele herverdeeeffecten voor Venray bekend worden gemaakt.

Uit recente informatie volgt echter dat de precieze uitwerking van de overheveling mogelijk pas in in de meicirculaire 2019 of zelfs pas in de meicirculaire 2020 zal worden verwerkt. Dan zijn waarschijnlijk pas de financiële gevolgen en de mogelijke herverdeeeffecten voor Venray bekend.

Overige

Momenteel vindt bij het Rijk de Voorjaarsbesluitvorming plaats. Gemeenten worden hierover in de meicirculaire 2018 geïnformeerd. Dit zal van invloed zijn op het gemeentefonds en ervoor zorgen dat de informatie uit de maartcirculaire 2018 gemeentefonds wordt bijgesteld.

Abonnementstarief WMO

Er zijn zorgen bij gemeenten dat de invoering van het abonnementstarief en de bewindvoering voor kosten zorgen bij gemeenten, die zij niet kunnen beïnvloeden. Nadere informatie wordt verwacht bij de meicirculaire 2018.

Loonontwikkelingen

De stijgende loonindex drukt negatief op het begrotingsresultaat: 2019 € -/- 173.000 oplopend naar € -/- 758.000 in 2022.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk 4.1 prijs- en loon/cao-ontwikkelingen.

Inzet buffer sociaal domein

In de huidige (meerjaren) begroting is een structurele buffer opgenomen voor te verwachten efficiencykortingen voor de decentralisatieopdrachten (zie onderdeel 4.4 Ontwikkelingen in taakstellingen en reserveringen). Uit de jaarrekeningen 2015, 2016 en 2017 blijkt dat er geen beroep is gedaan op deze buffer. Volgens de eerste bestuursrapportage 2018 zien we over de eerste drie maanden van 2018 wel een tekort ontstaan specifiek bij Jeugd-GGZ. De verwachting is echter dat dit binnen het totale budget van het Sociaal Domein opgevangen wordt. De buffer heeft dan in 2018 ook niet aangesproken te worden.

In de jaarrekening 2017 is het besluit opgenomen om een reserve sociaal domein in te voeren. Deze reserve is onder meer bedoeld het opvangen van eventuele tekorten.

In 2018 wordt uw raad een kadernota sociaal domein aangeboden waarin met betrekking tot het sociaal domein een integraal beeld wordt gegeven.

Vooruitlopend op deze kadernota is het voorstel om de buffer sociaal domein met ingang van het jaar 2019 vrij te laten vervallen. Hierbij speelt ook de ontwikkeling dat de integratie-uitkering Sociaal Domein (integreerbaar deel) met ingang van het jaar 2019 over gaat naar de algemene uitkering binnen het gemeentefonds (zie RIB maartcirculaire 2018). Ons financieel uitgangspunt is en blijft het bieden van adequate hulpverlening binnen de middelen die we van het Rijk daarvoor ontvangen.

De vrijval van de buffer sociaal domein levert met ingang van het begrotingsjaar 2019 (structurele) budgettaire ruimte op.

Fasering restant investeringen / kredieten

In de jaarrekening 2017 zijn de restantinvesteringen per 31 december 2017 in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat het totaal van de (bruto) restant-investeringen, exclusief het grondbedrijf, per 31 december 2017 een omvang heeft van € 46 miljoen. Voor 2018 komen hier de muip-aanvragen uit de begroting 2018 bij, investeringen volgend uit raadsvoorstellen 2018 en de muip-aanvragen uit de voorliggende voorjaarsnota 2018. Het totaal investeringsniveau komt daarmee op ruim € 65 miljoen.

In de voorliggende voorjaarsnota 2018 is goed gekeken naar de fasering in de ingediende muip-aanvragen. Ten aanzien van de restantinvesteringen/kredieten van vóór deze voorjaarsnota 2018 wordt een nader onderzoek opgestart. In dit onderzoek wordt gekeken naar het realiteitsgehalte van de toegepaste faseringen in de investeringsuitgaven. Hiermee wordt voorkomen dat er onnodig beslag wordt gelegd op budgettaire ruimte. De resultaten van dit onderzoek zullen meelopen in het samenstellingsproces van de begroting 2019 – 2022.

Vooruitlopend op de resultaten van dit onderzoek is het voorstel de stelpost onderuitputting investeringen (zie onderdeel 4.4 onderuitputting investeringen) voor 2019 te verhogen met € 200.000. De stelpost wordt voor 2019 verhoogd van € 300.000 naar € 500.000.

2.3 Meerjarig Uitgaven en Investeringsprogramma (MUIP) 2019 – 2022

In de Voorjaarsnota vinden nieuwe ontwikkelingen hun plek. Dit zijn ontwikkelingen die nog niet financieel vertaald zijn in de meerjarenbegroting en die via het MUIP worden ingediend.

Zoals vermeld is de voorjaarsnota 2018 een beleidsarme voorjaarsnota. Ten aanzien van de MUIP wil beleidsarm zeggen dat deze alleen bestaat uit voorstellen die betrekking hebben op vervanging, wettelijk verplicht zijn of op grond van bestaand beleid.

Nieuw beleid wordt aan de hand van het nieuwe coalitieakkoord verder uitgewerkt in het collegeprogramma. Het collegeprogramma vormt dan samen met deze beleidsarme voorjaarsnota de basis voor de programmabegroting 2019 – 2022 die in november in uw raad behandeld wordt.

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2019 worden de aanvragen die opgenomen staan voor de jaarschijf 2019 definitief. Indien er in de periode van nu tot aan de vaststelling van de programmabegroting 2019 andere inzichten ontstaan, kan dit aanleiding zijn tot herprioritering.

In de programma's van deze voorjaarsnota 2018 wordt inzicht gegeven in de afzonderlijke MUIP-aanvragen. In bijlage 1 is een totaaloverzicht muip-aanvragen opgenomen.

In voorgaande jaren zijn de incidentele lasten ten laste van de vrije ruimte in de algemene reserve gebracht. In deze voorjaarsnota wordt dit ook nu weer voorgesteld. Het doel van de algemene reserve is onder meer om deze in te zetten ter dekking van incidentele lasten.

De weerstandsnorm (zie hoofdstuk 3) is voldoende om ruim boven de norm van 1.0 te blijven.

2.4 Coalitieakkoord

Stelpost beleidsspeerpunten met relatie naar het IBP

Aan de hand van het coalitieakkoord wordt het collegeprogramma opgesteld. In het collegeprogramma komen waarschijnlijk speerpunten naar voren die gerelateerd kunnen worden aan het interbestuurlijk Programma (IBP). Zoals eerder vermeld hebben het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen in het IBP afspraken gemaakt over de grote maatschappelijke opgaven waar Nederland de komende jaren voor staat (zie hoofdstuk 1 Programma's).

Om deze gezamenlijke opgave te realiseren is er sprake van beleidsintensiveringen door het Rijk. Het Rijk verwacht daarnaast dat de lokale overheden hier ook ruimte voor vrij maken. Om voor deze beleidsintensiveringen ruimte te scheppen is in het voorliggende meerjarenperspectief voor de periode 2019 – 2022 rekening gehouden met een indicatief bedrag van € 3.3 miljoen. Dit betreft een grove schatting. Voor de verdeling over de begrotingsjaren is een geschatte fasering toegepast van: 2019 75% € 600.000, 2020 100% € 825.000, 2021 110% € 900.000 en 2022 125% € 950.000.

Lasten huidige begroting / muip in relatie tot het IBP

Op dit moment is nog niet inzichtelijk in hoeverre in onze huidige begroting 2018 – 2021 en in de voorliggende muip-aanvragen al lasten opgenomen zijn, die gerelateerd kunnen worden aan beleidsspeerpunten gerelateerd aan het IBP. De afspraken uit het IBP vragen nog om verdere inhoudelijke uitwerking van de opgaven, ook binnen de gemeente Venray en de Regio Venlo. De uitwerking hiervan zal nog het hele jaar 2018 plaatsvinden.

Effecten nieuw coalitieakkoord

Zoals vermeld is de voorjaarsnota 2018 een beleidsarme voorjaarsnota. Nieuw beleid wordt aan de hand van het nieuwe coalitieakkoord verder uitgewerkt in het collegeprogramma. Dan wordt pas duidelijk welke financiële middelen hiervoor benodigd zijn.

Het collegeprogramma vormt dan samen met deze beleidsarme voorjaarsnota de basis voor de programmabegroting 2019 – 2022 die in november in uw raad behandeld wordt.

3. RESERVEPOSITIE EN WEERSTANDSVERMOGEN

Inleiding

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op het weerstandsvermogen: het vermogen van de gemeente om substantiële tegenvallers op te vangen zonder dat het bestaande beleid daarvoor moet worden aangepast. Hiervoor is inzicht vereist in de omvang van de aanwezige reserves (weerstandscapaciteit) en in de risico's.

Bij de berekening van risico's hanteren we een bestendige gedragslijn: de concreet aanwijsbare en kwantificeerbare risico's worden meegenomen. Er zijn dus diverse risico's die we wel kunnen benoemen, maar waarvan de omvang niet bekend is en/of de kans op manifesteren zeer ongewis is. Derhalve moeten de uitkomsten als richtinggevend worden geïnterpreteerd.

3.1 Weerstandsvermogen

In het risicobeleid is de minimumwaarde van het weerstandsvermogen op 1,0 gesteld. Dat wil zeggen dat de berekende risico's in ieder geval zijn afgedekt door de aanwezige weerstandscapaciteit. Hiermee sluiten we aan bij de adviezen van de provinciaal toezichthouder. Daarnaast streven we een minimale omvang van de weerstandscapaciteit na van € 12 mln. Op basis van de uitgangspunten in deze Voorjaarsnota 2018 verwachten we de volgende ontwikkeling van de weerstandscapaciteit.

stand ultimo	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Algemene reserve	13.732	12.335	12.335	12.335	12.335	12.335
Risicoreserve grondbedrijf	1.307	1.927	2.150	2.939	3.056	5.985
Niet benutte deel belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Weerstandscapaciteit	15.039	14.262	14.485	15.274	15.391	18.320
Algemene risico's	1.641	3.667	4.239	4.757	5.846	5.813
Risico's grondbedrijf	2.840	2.842	2.726	2.616	2.496	2.484
Risico's	4.481	6.509	6.965	7.373	8.342	8.297
Vrije ruimte	10.557	7.753	7.520	7.901	7.049	10.023
- Algemeen	12.090	8.668	8.096	7.578	6.489	6.522
- Grondbedrijf	-1.533	-915	-576	323	560	3.501
Weerstandsvermogen	3,36	2,19	2,08	2,07	1,85	2,21

Tabel 3.1.a opbouw weerstandsvermogen
Weerstandsvermogen: weerstandscapaciteit/risico's

Het totale weerstandsvermogen neemt in de planperiode af van 3,4 tot 2,2 maal de minimale grens.

- De vrije ruimte in de algemene dienst daalt met € 5,6 mln.
- De vrije ruimte in het grondbedrijf neemt toe met € 5,0 mln. M.i.v. 2020 is er sprake van een positieve vrije ruimte in het grondbedrijf.

De weerstandscapaciteit overschrijdt gedurende de gehele planperiode de minimale streefwaarde van € 12 mln.: van ruim € 2 mln. in 2018 naar ruim bijna € 6 mln. in 2022.

3.2 Risico's

stand ultimo	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sociaal domein	2.046	2.993	3.939	3.889	3.787	3.787
Kunstencentrum Jeruzalem	404	404	404	404	404	404
Garanties	92	746	692	640	593	549
Verbonden partijen	787	825	868	911	958	958
Pensioen bestuurders	500	500	500	500	500	500
Diversen	452	452	452	452	452	452
Totaal risico's	4.281	5.920	6.355	6.295	6.194	6.151
correcties cf nieuw risicobeleid:						
risico's doen zich niet in 1 jaar voor	-1.070	-1.480	-1.589	-1.574	-1.549	-1.538
niet geïdentificeerde risico's	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
opvangen risico's in exploitatie	-2.769	-1.973	-1.727	-1.164	0	0
Totaal risico's na correctie	1.641	3.667	4.239	4.757	5.846	5.813

Tabel 3.2 opbouw risico's

De algemene risico's nemen in de planperiode toe met bijna € 4,2 mln.. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het afnemend effect van de correcties als gevolg van nieuw risicobeleid, onderdeel "opvang van risico's in exploitatie" (€ 2,8 mln.) omdat we uitgaan van een sluitende exploitatie over de jaren 2018-2022.

Daarnaast nemen de risico's toe:

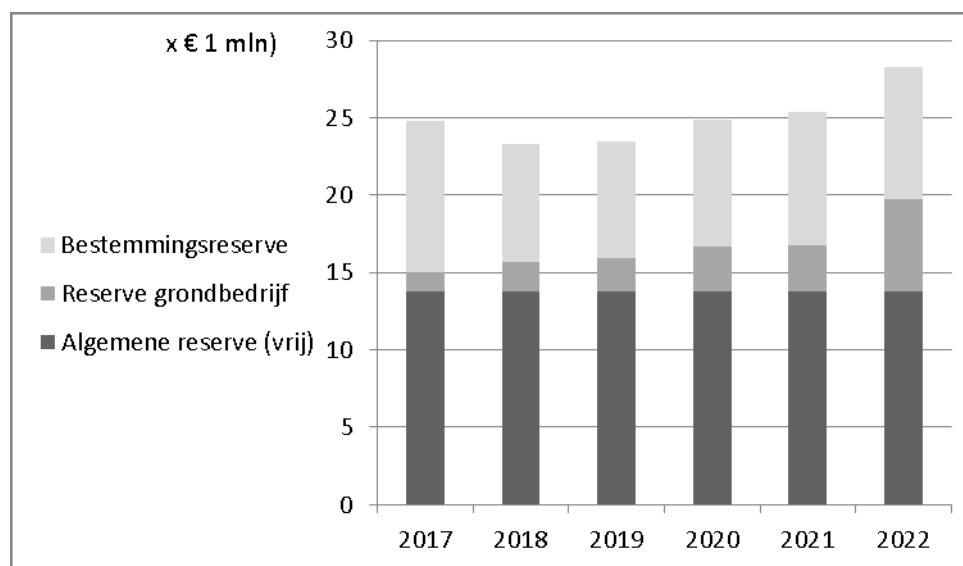
- risico sociaal domein: het gecalculeerde risico neemt af naar € 3,8 mln. door de effecten van beheersmaatregelen. Daarentegen neemt de reserve SD af omdat aangenomen wordt dat de risico's zich effectueren en ten laste komen van deze reserve.
- Garantierisico neemt toe door met name Glasweb

Het restant risico Kunstencentrum blijft gehandhaafd voor eventuele tegenvallers.

De risico's op het grondbedrijf blijven nagenoeg constant.

3.3 Reservepositie

De stand van de reserves ontwikkelt zich als volgt.

Grafiek 3.3.a ontwikkeling reservepositie

stand ultimo	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Algemene reserve (vrij)	13.732	12.335	12.335	12.335	12.335	12.335
Risicoreserve grondbedrijf	1.307	1.927	2.150	2.939	3.056	5.985
<i>T.b.v. bepaling weerstandsvermogen</i>	<i>15.039</i>	<i>14.262</i>	<i>14.485</i>	<i>15.274</i>	<i>15.391</i>	<i>18.320</i>
Bestemmingsreserves algemeen	7.518	6.148	5.740	5.610	5.666	5.666
Bestemmingsreserve grondbedrijf	2.222	1.468	1.799	2.611	2.893	2.893
Totaal	24.779	21.878	22.023	23.495	23.950	26.879

Tabel 3.3.b ontwikkeling reservepositie

De totale waarde van de reserves neemt in de planperiode toe met € 2,1 mln, als gevolg van een positieve exploitatieverwachting van het grondbedrijf (+ € 4,7 mln). De bestemmingsreserves dalen met € 1,2 mln.

Bestemmingsreserves zijn geormerkt maar kunnen na raadsbesluit anderszins bestemd worden. Voor de beoordeling van de reservepositie worden de bestemmingsreserves aangemerkt als onderdeel van het eigen vermogen. Deze maken echter geen deel uit van de weerstandscapaciteit.

Algemene reserve

stand ultimo	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Algemene reserve administratief	15.886	16.941	13.004	12.497	12.335	12.335
Bruto resultaat	4.784					
Budgetoverheveling	-127					
Raadsbesluiten w.o. MUIP	-6.811	-4.606	-669	-162	0	0
Algemene reserve (vrij)	13.732	12.335	12.335	12.335	12.335	12.335

Tabel 3.3.c ontwikkeling (vrije) algemene reserve

Om een aansluiting te krijgen met de vrije algemene reserve ten behoeve van de berekening van het weerstandsvermogen en het administratieve saldo worden toekomstige uitgaven uit hoofde van budgetoverhevelingen, MUIP en andere raadsbesluiten uit het verleden van het werkelijke saldo van de algemene reserve afgetrokken.

Risicoreserve grondbedrijf

Onderstaand treft u een nadere specificatie aan van het meerjarig verloop van de risicoreserve grondbedrijf.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Saldo per 1-1	84	1.307	1.927	2.150	2.939	3.056
Winstnemingen	2.094	1.002	630	1.200	547	3.375
Bijdragen	-871	-382	-407	-411	-430	-446
Saldo per 31-12	1.307	1.927	2.150	2.939	3.056	5.985

Tabel 3.3.d ontwikkeling risicoreserve grondbedrijf

De winstnemingen en bijdragen zijn gebaseerd op de geactualiseerde exploitatieberekeningen bij de Programmaverantwoording 2017.

Er is rekening gehouden met tussentijdse winstnemingen gebaseerd op het principe dat de negatieve boekwaarde groter is dan de gecalculeerde nog te maken kosten. Eventuele toekomstige vertragingen in de uitvoering van exploitaties kunnen grote invloed hebben op de bovenstaande cijfers.

4. UITGANGSPUNTEN MEERJARENBEGROTING 2019-2022

Inleiding

Via de Voorjaarsnota worden de kaders opnieuw tegen het licht gehouden en indien nodig aangepast. De kaders hebben in hoofdlijnen betrekking op prijs- en loonontwikkelingen, belastingen, renteomslag en de kengetallen die van belang zijn voor de berekening van de algemene uitkering.

4.1 Prijs- en loon/CAO-ontwikkeling

In de Voorjaarsnota worden de inflatiepercentages van prijzen en lonen gepresenteerd voor het nieuwe begrotingsjaar (2019) en de meerjarenbegroting (2020-2022). Als basis hiervoor hanteren we het Centraal Economisch Plan van maart 2018 van het Centraal Plan Bureau (CPB).

In het onderstaande overzicht worden de ramingen van het CPB uit maart 2018 vergeleken met de gehanteerde uitgangspunten in onze huidige (meer)jarenbegroting 2018-2021.

%	2018	2019	2020	2021	2022
Prijsstijging overheid					
- CPB Centraal economisch Plan maart 2018	1,60	1,40	1,50	1,40	1,50
- Begroting 2018-2021	1,60	1,60	1,70	1,80	1,80
Mutatie	-	-0,20	-0,20	-0,40	-0,30
Loonstijging					
- CPB Centraal economisch Plan maart 2018	2,50	3,00	3,20	2,70	3,20
- Begroting 2018-2021	2,40	2,30	2,30	2,30	2,30
Mutatie	0,10	0,70	0,90	0,40	0,90

Tabel 4.1.a ontwikkeling prijzen/lonen CPB vs Programmabegroting 2018-2021

Uitgangspunten bij deze voorjaarsnota:

Prijsstijging

Het is bestaand beleid dat voor de aanpassing van de budgetten wordt uitgegaan van de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB). De financiële afwijkingen ten opzichte van de in onze huidige begroting 2018 – 2021 toegepaste inflatiecijfers zijn gering en worden in deze voorjaarsnota niet verder uitgewerkt. Natuurlijk wordt de begroting 2019 – 2022 gebaseerd op de inflatiecijfers uit het Centraal Economisch plan uit maart 2018.

Loonstijging

De huidige cao loopt af op 1-1-2019 en nieuwe onderhandelingen tussen werkgevers en werknemers zullen in het najaar 2018 worden opgestart.

Voor de bepaling van de loonsom werd de afgelopen jaren de loonontwikkeling gevolgd, die gebaseerd is op de ramingen van het CPB. Voor de huidige meerjarenbegroting is op basis van die gegevens voor de jaren 2019 t/m 2022 rekening gehouden met een loonindex van 2,3% per jaar.

De ramingen van het CPB van maart 2018 geven een doorkijk tot en met 2022. Deze ramingen voorzien in een hogere loonindex dan nu is opgenomen in de begroting 2018 - 2021. Door de aantrekkende economie zien we de krapte op de arbeidsmarkt toenemen, hetgeen loonstijgingen in de hand werkt.

Voorgesteld wordt om voor de komende jaren de cijfers van het CPB te volgen. De loonindex ziet er dan voor de komende jaren als volgt uit:

CPB-tabel: Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers:

2019	2020	2021	2022
3,0%	3,2%	2,7%	3,2%

Een stijgende loonindex drukt negatief op het begrotingsresultaat. In onderstaande tabel worden de nadelige gevolgen voor de meerjarenbegroting als gevolg van deze stijging weergegeven.

2019	2020	2021	2022
€ -173.000	€ -401.000	€ -509.000	€ -758.000

Samengevat zien de voorgestelde prijs- en loonontwikkelingen er als volgt uit:

	2019	2020	2021	2022
Prijsstijging				
- lasten	1,40%	1,50%	1,40%	1,50%
- baten	1,40%	1,50%	1,40%	1,50%
Loonstijging				
- lasten	3,00%	3,20%	2,70%	3,20%
- baten	3,00%	3,20%	2,70%	3,20%

Tabel 4.1.b voorgestelde prijs-/loonontwikkelingen

De verwachte financiële gevolgen van de voorgestelde prijs- en loonstijgingen en loonontwikkelingen zijn:

	2019	2020	2021	2022
				x € 1.000
Prijs- / loonontwikkelingen	2019	2020	2021	2022
Prijseffecten	nvt	nvt	nvt	nvt
Looneffecten	-173.000	-401.000	-509.000	-758.000
Totaal financiële gevolgen	-173.000	-401.000	-509.000	-758.000

- = nadeel

Tabel 4.1.c financiële gevolgen prijs-/loonontwikkelingen

4.2 Belastingscenario

De gemeentelijke heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente Venray. Onderstaand worden de uitgangspunten voor het belastingscenario 2019-2022 per belastingsoort weergegeven.

• Landelijke ontwikkelingen:

Waarderen woningen op gebruiksoppervlakte.

De Waarderingskamer heeft het besluit genomen om met een overgangstermijn van vijf jaar alle gemeenten en uitvoeringsorganisaties de woningen verplicht te laten taxeren op basis van de gebruiksoppervlakte. De hele WOZ-administratie moet getransformeerd worden van inhoud naar gebruiksoppervlakte. Inmiddels is er een projectplan opgesteld en worden de eerste werkzaamheden in 2018 uitgevoerd. In de vervolgjaren 2019 tot en met 2021 worden de overige arbeidsintensieve werkzaamheden uitgevoerd. Denk hierbij aan bouwdoosonderzoek, in- en uitpandige opname en verdere administratieve handelingen. In 2022 moet dit project afgerond zijn en wordt de herwaardering voor de eerste keer uitgevoerd op basis van de gebruiksoppervlakte. Voor de transitie van inhoud naar oppervlakte is door middel van MUIP verzoek budget aangevraagd voor de jaren 2019 t/m 2021.

Hervorming lokaal belastinggebied

Het nieuwe kabinet heeft, op dit moment, nog geen nieuwe ideeën bekend gemaakt over de hervorming van het lokale belastinggebied. Er is derhalve nog geen duidelijkheid over eventuele plannen voor de verschuiving van Rijksbelastingen naar het lokale belastinggebied.

Landelijke voorzieningen WOZ (=LV-WOZ)

De gemeente Venray heeft de aansluittoets, met goed gevolg, gehaald. De definitieve aansluiting op de LV-WOZ heeft in februari 2018 plaatsgevonden. De WOZ-waarden zijn, in dit overgangsjaar 2018, te raadplegen op zowel de lokale website www.kaartenbakvenray.nl als op het WOZ-waardeloket. Vanaf 2019 zijn de WOZ-waarden alleen op het WOZ-waardeloket beschikbaar. Dit is een landelijk portaal en hiermee voldoet de gemeente Venray aan de gestelde eisen van openbaarheid van de WOZ-waarden van woningen.

• **Uitgangspunten voor het belastingscenario 2019-2022 per belastingsoort:**

Onroerende zaakbelasting (OZB)

Gemeenten kunnen de OZB-tarieven zelf bepalen. Er worden door het Rijk geen maximale tarieven opgelegd. Wel is er een macronorm van toepassing. Onder de macronorm wordt verstaan het landelijk (macro)percentage waarmee de OZB-opbrengst jaarlijks mag stijgen. De macronorm is geen wettelijke norm, maar het betreft een gemiddeld stijgingspercentage voor alle gemeenten.

Voor de inkomstenraming OZB geldt als algemeen uitgangspunt een constante omvang van de opbrengst van de OZB en een jaarlijkse aanpassing van de OZB tarieven. In het coalitieakkoord 2015-2018 is vastgelegd dat voor de OZB de macronorm wordt gehanteerd. Tijdens de raadbehandeling van programmabegroting 2018 is unaniem een amendement aangenomen om de OZB niet te verhogen met de macronorm van 3,1% maar de verhoging te beperken tot de inflatiecorrectie van 1,6%.

In de begroting 2019 – 2022 wordt voor 2019 een inflatiepercentage van 1,4% opgenomen, voor 2020 1,5%, voor 2021 1,4% en voor 2022 1,5%. Bij de begrotingsvoorstellen worden de eventuele aanpassingen t.o.v. de huidige meerjarenbegroting verder uitgewerkt en toegelicht.

Rioolheffing

Basis voor de rioolheffing is het door de raad vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan (lees: GRP), met maximaal kostendekkende tarieven. De financiële gevolgen hiervan zijn reeds verwerkt in de huidige begroting 2018 - 2021.

Afvalstoffenheffing

Basis voor de afvalstoffenheffing zijn de kostendekkende gedifferentieerde tarieven (vastrecht en diftar). In de Kadernota afvalbeleid 2013 – 2025 is vastgelegd dat de gemiddelde afvalstoffenheffing voor een meerpersoonshuishouden maximaal € 177 per jaar bedraagt. Uitgangspunt hierbij is dat de kosten worden gedrukt door een betere scheiding van de afvalstromen. Bij de begrotingsvoorstellen worden de financiële gevolgen verder uitgewerkt en toegelicht.

Overige belastingen, rechten en tarieven

Bij de overige belastingen, rechten en tarieven, zoals: leges, marktgelden, precariobelasting en lijkbezorgingrechten (begraafrechten), reclamegelden, havengeldbelastingen en brandweerrechten. Uitgangspunt is een jaarlijkse aanpassing van de tarieven met het inflatiepercentage.

(Water)Toeristenbelasting

Uitgangspunt is een aanpassing van de tarieven met het geldende CPB inflatiepercentage. Voor 2019 wordt uitgegaan van een inflatiepercentage van 1,4%, overeenkomstig het inflatiepercentage volgens paragraaf 4.2 van de voorjaarsnota. De stijging van het tarief wordt pas doorgevoerd, zodra het tarief afgerond kan worden op 5 cent.

Uit onderstaande tabel blijkt dat het tarief voor de toeristenbelasting voor 2019 niet wordt verhoogd. Het tarief blijft € 1,20. Voor de jaren 2020 en 2021 wordt het tarief verhoogd naar € 1,25 en in 2022 wordt het tarief € 1,30.

	2018	2019	2020	2021	2022
Inflatiepercentage ¹	1,60%	1,40%	1,50%	1,40%	1,50%
berekend tarief	1,23	1,24	1,26	1,28	1,30
werkelijk tarief	1,20	1,20	1,25	1,25	1,30

¹ CPB inflatiecijfer (overheidsconsumptie) maart 2018

Totaaloverzicht ontwikkeling belastingen

	2019	2020	2021	2022
OZB	1,40%	1,50%	1,40%	1,50%
Rioolheffing	1,70%	1,70%	1,70%	1,70%
Afvalstoffenheffing	Max. € 177,00	Max. € 177,00	Max. € 177,00	Max. € 177,00
Toeristenbelasting	0,00%	4,17%	0,00%	4,00%
Overige belastingen	inflatie/ kostendekkend	inflatie/ kostendekkend	inflatie/ kostendekkend	inflatie/ kostendekkend

Lastendruk

- woningen
De lastendruk voor woningen bestaat uit het bedrag voor de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.
- niet-woningen
De lastendruk voor niet-woningen bestaat uit het bedrag voor de OZB en de rioolheffing. De bedrijven betalen immers géén afvalstoffenheffing.

Hierdoor kan er geen goede vergelijking worden gemaakt tussen de lastendruk van woningen en niet-woningen.

Op dit moment zijn er nog teveel onzekerheden om de lastendruk voor woningen te kunnen berekenen. Bij de vaststelling van de verordening OZB (18 december 2018) wordt wel een (voorlopige) lastendruk 2019 voor woningen gepresenteerd.

(On)benutte belastingcapaciteit

Bij de belastingcapaciteit worden drie heffingen meegenomen: de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Doordat de riool- en de afvalstoffenheffing kostendekkende tarieven kent en de OZB stijgt met het inflatiepercentage heeft de gemeente Venray, binnen dit rekenmodel, geen onbenutte belastingcapaciteit voor de jaren 2019 t/m 2022.

4.3 Renteomslag

Het renteomslagpercentage wordt gehanteerd voor het doorberekenen van rente aan investeringen en als vergoeding voor de inzet van eigen middelen in de exploitatie zoals het structureel deel van de reserves en voorzieningen. In de programmabegroting 2018-2021 is uitgegaan van een renteomslagpercentage van 3,75% waarmee de Rentenotitie 2017 van de Commissie BBV, die vanaf het begrotingsjaar 2018 verplicht moeten worden gevolgd. Eén van de belangrijke wijzigingen uit deze notitie is dat geen differentiatie van rentepercentages meer mag worden toegepast. Dit houdt dus in dat enkel nog het renteomslagpercentage aan de investeringen mag worden toegerekend, behoudens dat er sprake is van projectfinanciering; in dat geval moet voor de toerekening het percentage van de betreffende financiering worden aangehouden.

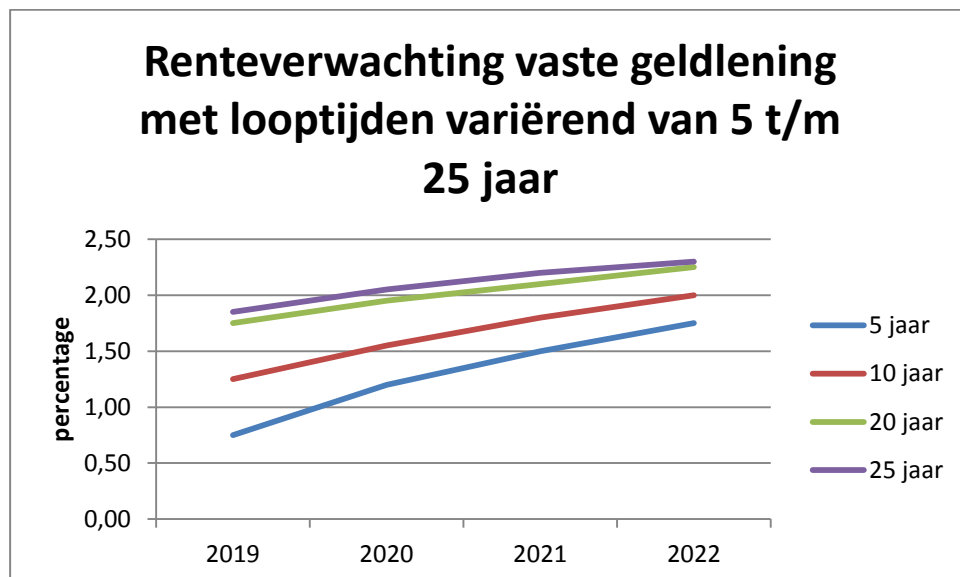
Naast het doorvoeren van de genoemde rentenotitie zijn er een aantal uitgangspunten en onderbouwingen te noemen voor het toe te passen renteomslagpercentage voor de begroting 2019:

- de liquiditeitsprognose 2018-2022;
- geplande (vervangings)investeringen o.a. MUIP 2019-2022 ad € 5 miljoen) zullen naar verwachting met eigen middelen kunnen worden gefinancierd;
- voor de grondexploitatie, investeringen van de renovatie, de uitgeleende woningbouwleningen en de lening u/g aan BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is projectfinanciering aangetrokken en zijn derhalve uitgezonderd voor de renteomslagberekening.

Vanwege de voornoemde BBV-wijzigingen is het renteomslagpercentage dus structureel lager geworden maar is een afronding van dit percentage tot 0,5% toegestaan. Dit omdat schommelingen in het renteomslagpercentage niet direct hoeven te leiden tot een jaarlijkse

aanpassing. Blijkt achteraf dat het werkelijke rentepercentage meer dan 25% afwijkt van het bij de begroting gehanteerde rentepercentage dan is nacalculatie verplicht.

Wat is de renteverwachting? Zoals het er nu naar uitziet wordt een algehele rentestijging verwacht, aldus diverse banken en hypotheekverstrekkers. Met name de ontwikkeling van het afkoopprogramma van obligaties door de Europese Centrale Bank als de economische gevolgen van de Brexit zouden wel eens gevolgen kunnen hebben voor de renteontwikkeling. Onze huisbankier gaat in ieder geval van een rentestijging uit zoals in onderstaande grafiek is weergegeven.

Sinds 2016 mag geen rente meer over het eigen vermogen aan de grondexploitaties worden toegerekend. Omdat de grondexploitaties deels met vreemd en deels met eigen vermogen zijn gefinancierd dient de rentoerekening plaats te vinden op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente naar verhouding vreemd/totaal vermogen. Uitgaande van de voorlopige balans per 31-12-2017 komt dit op 72,98%. Het gewogen gemiddeld rentepercentage van de uitstaande leningen (er is geen sprake van projectfinanciering voor de grondexploitatie) komt voor 2019 uit op 4,62%. Dit betekent dus dat aan de grondexploitatie 3,37% (72,98% van 4,62%) rente mag worden toegerekend. Hierbij is een afwijking van 0,5% (naar boven/beneden) toegestaan. Bij de begroting 2018 werd meerjarig rekening gehouden met 3,28% rente hetgeen dus binnen de toegestane afwijking ligt. Er hoeft voor 2019 en volgende jaren vooralsnog geen aanpassing van dit rentepercentage plaats te vinden.

Advies voor 2019 t/m 2022: renteomslagpercentage vaststellen op 3,75% en aan de grondexploitatie 3,28% toerekenen.

4.4 Ontwikkelingen in taakstellingen en reserveringen

In de huidige (meerjaren) programmabegroting 2018 zijn diverse nog te realiseren taakstellingen (bezuinigingen) en reserveringen (extra financiële ruimte) opgenomen. Onderstaand volgt een nadere inhoudelijke toelichting op de ontwikkelingen in de taakstellingen en reserveringen.

Taakstellingen

Beleidsinhoudelijke bezuinigingen

x € 1.000

Nog te realiseren	2018	2019	2020	2021	2022
Gemeentelijk vastgoed	0				
Accommodatiebijdrage -3%	66	130	113	113	113
Onderwijs	0	0	0	0	0
Totaal taakstellingen	158	216	198	198	198

Tabel 4.5.a resterende taakstellingen beleidsinhoudelijke bezuinigingen

Gemeentelijk vastgoed

Vanuit het Rijk is met ingang van het jaar 2015 een taakstelling opgelegd voor onderwijshuisvesting. Hiervan resteerde in 2018 nog € 22.347, deze is bij de eerste bestuursrapportage 2018 afgeboekt naar aanleiding van de verkoop van de voormalige school in Heide.

Accommodatiebijdragen

Het budget is taakstellend verlaagd met 3% in verband met nieuwe contracten die afgesloten gaan worden. Bij het aflopen van de huidige contracten worden nieuwe (prijs-)afspraken gemaakt, waarmee de taakstelling gerealiseerd gaat worden. Het doel is om eerst een nieuw accommodatie- en vastgoedbeleid vast te stellen. Op basis daarvan kunnen met onze partners die het beheer voeren over onze accommodaties keuzes worden gemaakt die ook hun relatie hebben tot de accommodatiebijdragen.

Onderwijs

Per 1 januari 2015 zijn de verantwoordelijkheden met betrekking tot het onderhoud van de schoolgebouwen geheel bij de schoolbesturen komen te liggen. Dit betekent concreet dat voor het onderhoud van deze gebouwen de gemeente gekort is in het gemeentefonds. De gelden voor het onderhoud worden vanaf 1 januari 2015 direct vanuit het rijk aan de schoolstichtingen uitgekeerd. Daarom is dit als een taakstelling bij het product huisvesting primair onderwijs ondergebracht. Binnen de begroting is gekeken naar alternatieven, zoals de verwachte (structurele) overschotten op leerlingenvervoer. Dit is bij de eerste bestuursrapportage 2018 geëffectueerd, de taakstelling is daarmee afgerond.

Stelposten (buffers)

In dit onderdeel wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken m.b.t. in de begroting 2018 – 2021 opgenomen stelposten.

Reserveringen	2018	2019	2020	2021	2022
Stelpost MUIP		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Onderuitputting investeringen	300	500	300	300	300
Buffer sociaal domein	681	0	0	0	0
Totaal	981	500	300	300	300

Stelpost MUIP

In de Programmabegroting 2019 wordt de jaarschijf 2019 van het MUIP 2019-2022 in de betreffende programma's opgenomen. De jaarschijven 2020-2022 zijn richtinggevend waardoor de hieruit voorvloeiende lasten op de MUIP-stelpost (in programma 4) worden opgenomen. Dit met uitzondering van de investeringen/lasten die onlosmakelijk samenhangen met de jaarschijf 2019. Deze lasten zijn ook in de betreffende programma's verwerkt.

Zodra uw raad over de MUIP 2019 – 2022 heeft besloten wordt deze stelpost gevuld en opgenomen in de Programmabegroting 2019 - 2022.

Onderuitputting investeringen

Onze organisatie is ervan doordrongen dat investeringsopdrachten gerealiseerd moeten worden in het jaar dat ze zijn gepland. U kunt dit volgen via onze bestuursrapportages en de programma-verantwoordingen. De ervaring leert echter dat zowel interne als externe factoren er toe kunnen leiden dat vertragingen ontstaan bij de uitvoering van onze investeringsopdracht. Daartoe wordt jaarlijks een structurele onderuitputting op investeringslasten ten gunste van de begroting opgenomen van € 300.000.

In hoofdstuk 2, onderdeel 2.2 'fasering restant investeringen / muip aanvragen begroting 2018' is het voorstel opgenomen voor het jaar 2019 de stelpost eenmalig te verhogen met € 200.000. De stelpost komt daarmee voor het jaar 2019 op € 500.000.

Buffer sociaal domein

Vanuit de programmabegroting 2012 zijn bedragen gereserveerd als buffer voor te verwachten efficiencykortingen voor de decentralisatieopdrachten.

Vanaf de begroting 2017 zijn de resultaten van Sociaal domein oud en nieuw gesaldeerd en wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen oude en nieuwe taken.

Het sociaal domein laat in de jaarrekening 2017 een positief jaarrekeningresultaat zien en in 2017 is geen gebruik gemaakt van de buffer. In 2015 en 2016 is ook geen beroep op de buffer gedaan. Volgens de eerste bestuursrapportage 2018 zien we over de eerste drie maanden van 2018 wel een tekort ontstaan specifiek bij Jeugd-GGZ. De verwachting is echter dat dit binnen het totale budget van het Sociaal Domein opgevangen wordt. De buffer behoeft waarschijnlijk dan ook niet aangesproken te worden.

In de jaarrekening 2017 is het besluit opgenomen om een reserve sociaal domein in te voeren. Deze reserve is onder meer bedoeld voor het opvangen van eventuele tekorten.

In 2018 wordt uw raad een kadernota sociaal domein aangeboden waarin met betrekking tot het sociaal domein een integraal beeld wordt gegeven.

Vooruitlopend op deze kadernota is het voorstel om de buffer sociaal domein met ingang van het jaar 2019 te laten vervallen. Hierbij speelt ook de ontwikkeling dat de integratie-uitkering Sociaal Domein (integreerbaar deel) met ingang van het jaar 2019 over gaat naar de algemene uitkering binnen het gemeentefonds (zie RIB maartcirculaire 2018).

De voorgestelde vrijval van de buffer sociaal domein levert met ingang van het begrotingsjaar 2019 (structurele) budgettaire ruimte op. Dit is verwerkt in het meerjarenperspectief 2019 – 2022 (zie hoofdstuk 2).

Hieronder wordt het verloop van de buffer weergegeven vanaf het begrotingsjaar 2018.

	<i>x € 1.000</i>				
Buffer sociaal domein	2018	2019	2020	2021	2022
Programmabegroting 2012	1.900	1.900	1.900	1.900	1.900
Aanpassing buffer programmabegroting 2014 - 2017	-475	-475	-475	-475	-475
Totaal programmabegroting 2015-2018	1.425	1.425	1.425	1.425	1.425
Inzet buffer programmabegroting 2016-2019	-744	-525	-595	-595	-595
Totaal programmabegroting 2018 - 2021	681	900	830	830	830
VJN 2018: vrijval buffer sociaal domein		-900	-830	-830	-830
Totaal voorjaarsnota 2018	681	0	0	0	0

4.5 Grondbedrijf

Algemeen beeld

De financiële crisis/recessie waarin Nederland zich de afgelopen jaren heeft verkeerd, heeft landelijk, dus ook in Venray, grote gevolgen gehad voor de economie en daarmee ook voor de grondexploitaties. Terughoudendheid bij kopers en banken zijn duidelijk merkbaar en zichtbaar geweest met name op de woningmarkt. Vanaf 2015 is er een verbetering op de markt zichtbaar die zich de jaren daarna verder heeft voortgezet. Ook voor 2018 en verder is de verwachting dat deze tendens zich voortzet. Er is weer meer vraag naar woningbouwkevels. Echter door de demografische ontwikkelingen en het evenwicht tussen vraag en aanbod is het toevoegen van nieuwbouwwoningen geen gewoonte meer maar geschiedt alleen op basis van een daadwerkelijke aantoonbare behoefte. Nieuwe gemeentelijke woningbouwexploitaties liggen derhalve niet meer zomaar voor de hand.

Grondprijzen

De gemeente Venray heeft ervoor gekozen de grondprijzen vanwege de recessie al een aantal jaren te bevriezen. Ook voor 2018 zijn de grondprijzen ongewijzigd. Dit betekent dat in elke kern van Venray de m² prijs van € 230 excl. BTW gehandhaafd blijft. Voor alle woningbouwexploitaties geldt dezelfde grondprijs. Afwijkende grondprijzen gelden voor woningbouw in de sociale huur en de gestapelde bouw (appartementen).

Grondexploitaties

Het resultaat van gronden in exploitatie is gebaseerd op eindwaardeberekening. De grondexploitaties worden behoedzaam opgesteld, worden alert gevolgd en indien nodig worden voorstellen voor eventuele bijstelling voorgelegd.

Voor wat betreft de parameters is rekening gehouden met een rentepercentage van 3,28% (conform BBV-regelgeving) en een kostenstijging van 2%. Voor de opbrengstenstijging is voorzichtigheidshalve uitgegaan van een stijging van 1% vanaf 2019.

Het bruto resultaat op eindwaarde van de gemeentelijke grondexploitaties is op basis van de laatste inzichten (jaarrekening 2017) ingeschat op € 7,0 mln. voordelig. Tellen we hier de fondsafdrachten van af dan blijft er een netto resultaat op eindwaarde over van € 6,4 mln. voordelig. Ultimo 2016 was dit resultaat € 7,5 mln. voordelig. Het resultaat is hiermee gedaald met ruim € 1,0 mln. De oorzaak hiervan is voornamelijk gelegen in de bijstelling van de grondexploitaties van de bedrijventerreinen.

Per 1-1-2018 zijn er drie 'nog niet in exploitatie genomen' projecten. Welke verantwoord worden onder de materiele vast activa (MVA). Jaarlijks wordt de boekwaarde van deze gronden afgewaardeerd tot marktwaarde.

Deelnemingen

Per 1 januari 2017 is gemeente Venray aandeelhouder van de B.V. Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo. Venray neemt samen met de Provincie Limburg, Horst aan de Maas en Venlo deel in deze B.V.. Venray is voor 5,4% aandeelhouder.

Vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn met ingang van 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb-plicht). De voorlopige aangifte is ingediend. De definitieve aangifte moet vóór 1 augustus 2018 gedaan worden.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

In 2017 heeft de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dwingende uitspraken gedaan over de manier van winstneming binnen grondexploitaties. Deze moet plaatsvinden volgens de percentage of completion methode (POC-methode). De verwerking hiervan heeft bij de jaarrekening 2017 plaatsgevonden.

Risicoreserve grondexploitatie

De stand van de risicoreserve grondbedrijf is per 31-12-2017 € 1,3 mln. De druk op het grondbedrijf zal de komende jaren blijven.

Voor de inschatting van de benodigde reserve is gebruik gemaakt van een nieuw model welke marktrisico's, project specifieke risico's en ramingsonzekerheden beter in beeld brengt. De risicoreserve komt per 31-12-2017 € 1,5 mln. lager uit dan benodigd. De verwachting is dat de risicoreserve Grondbedrijf tot en met 2019 onder het niveau blijft, maar dat daarna weer aan de dekkingseisen kan worden voldaan.

Zolang de risicoreserve niet voldoet aan de norm wordt zeer terughoudend omgegaan met nieuwe investeringen. Vanuit het grondbedrijf zal strenge sturing plaatsvinden op het terugbrengen en vermijden van risico's.

4.6 Kengetallen

Voor de berekening van de hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds hanteren wij voor een aantal kengetallen onze eigen meest recente gegevens. Hiertoe volgen wij niet de aantallen zoals die door het rijk gebruikt worden omdat deze aantallen (over het algemeen) achterlopen op onze eigen registraties. Dit betreft de kengetallen: de aantallen woonruimten, inwoners, bijstandsontvangers, leerlingen en WOZ-waarden.

Deze aantallen worden gebruikt voor de berekening van de algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2018 die naar verwachting eind mei 2018 zal verschijnen.

Inwoners

In de meest recente bevolkingsprognoses van E,til ligt het omslagpunt van bevolkingsgroei naar krimp in 2033. Vanaf dat jaar zien we dat het aantal inwoners in Venray langzaam af gaat nemen. Onderstaande tabel laat ook zien dat de voorspelde groei langzaam aftopt en uiteindelijk nog maar enkele inwoners per jaar betreft.

In de tabel is tevens te zien dat het aantal jongeren tot 20 jaar in 2023 met ruim 7,5% is afgenomen ten opzichte van nu. Daarbij krimpt de groep van 20 t/m 64 jaar volgens de laatste prognoses iets meer dan 1%. Daarentegen is de verwachting dat de groep 65-plussers met ruim 15% zal groeien tot 2023. Deze groei is iets gematigder dan de groei die in Progneff 2016

verwacht werd. De ontgroening en vergrijzing zal zich daarna nog verder doorzetten in de daarop volgende jaren.

Inwoners

Aantal inwoners	2017*	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inwoners per 1 januari:							
Van 0 – 19 jaar	9.577	9.476	9.298	9.127	8.994	8.884	8.753
Van 20 – 64 jaar	25.436	25.380	25.402	25.418	25.382	25.258	25.125
Van 65 jaar en ouder	8.552	8.902	9.180	9.432	9.673	9.960	10.255
Van 75 – 85 jaar	2.935	3.036	3.157	3.256	3.366	3.602	3.716
Totaal per 1 januari	43.565	43.759	43.880	43.977	44.049	44.102	44.133
Groei inwoners per jaar:	194	121	97	72	53	31	26
Totaal per 31 december:	43.759	43.880	43.977	44.049	44.102	44.133	44.159

*Werkelijke cijfers uit CBS/BRP, via Venray in Cijfers en Prognose 2017

Tabel 6.5b kengetal Inwoners, bron: E,til; Prognose, 2017

Woonruimte

Jaarlijks worden in opdracht van de provincie Limburg nieuwe prognoses opgesteld door E,til. Deze cijfers vormen de basis en worden, gecombineerd met de gegevens uit de BAG-administratie, ook aangepast in de tabel "kengetal Woonruimten" hierboven. Eind 2017 zijn de meest recente prognoses uitgebracht.

De verwachting is dat het aantal op te leveren nieuwbouwwoningen in 2018 ook rond de 110 woningen zal liggen, dit aantal ligt daarbij op ongeveer hetzelfde niveau als in 2016 en 2017. Er zijn veel bouwvergunningen lopende, dus het aantal kan hoger uitvallen. Vorig jaar zijn uiteindelijk zo'n 100 woningen gereed gekomen, iets minder dan verwacht.

Kijken we naar de spreiding van de geplande nieuwbouw, dan zien we ook nu dat de nadruk duidelijk in kern Venray ligt.

In de loop van 2017 zijn de huurwoningen aan de Zuidsingel gesloopt, waarmee dit plan verantwoordelijk is voor de grootste onttrekking van woningen in Venray van de laatste jaren. Er komen in totaal 50 woningen terug op deze locatie. De verwachting dat begin 2018 de huurders in hun nieuwe woningen konden trekken, is niet uitgekomen. De bouw heeft om diverse redenen langere tijd stilgelegen. Momenteel is men niet verder dan (een deel van) het grondwerk.

In het woningbouwprogramma is het percentage geplande huurwoningen marginaal gedaald; ook in 2017 zijn er vrijwel geen nieuwe huurwoningen bijgekomen. Er zijn ook geen concrete nieuwe grote plannen voor de bouw van huurwoningen ingediend.

Bijna een derde van de in 2017 nieuwgebouwde woningen, heeft een levensloopbestendige indeling. Dat is iets meer dan in 2016.

Toevoegingen aan de woningvoorraad in 2017:

- er zijn ca. 100 reguliere woningen opgeleverd;
- daarbij ging het in enkele gevallen om een woningsplitsing, het gros bestaat uit nieuwbouw;
- de bijdrage van de nieuwbouw in het sociale segment is marginaal, er zijn sowieso vrijwel geen huurwoningen opgeleverd;
- van de toegevoegde woningen is 28% in de dorpen gerealiseerd;
- in Oostrum, Ysselsteyn en Heide zijn de meeste woningen in de dorpen toegevoegd;
- voor kern Venray geldt dat vrijwel alle nieuwbouw in de Brabander is gerealiseerd, verspreid over de diverse deelgebieden (Aan den Heuvel, Laagheide en Signatuur).

De statistieken van de woningvoorraad worden vastgesteld op basis van de gegevens opgenomen in BAG. De maatstaf woonruimte is aangepast als gevolg van ontwikkelingen in relatie tot de BAG. De definitie van woonruimte is met ingang van 2015 geharmoniseerd met die van de BAG. Dat betekent de capaciteit bijzondere woongebouwen per complex terug is gevallen naar één en de wooneenheden niet meer meetellen. De woonruimten met logiesfunctie (vaak recreatiewoningen) echter nog wel. Gemeente Venray heeft in de BAG de recreatiewoningen die complexmatig

gerealiseerd zijn, niet voorzien van een logiesfunctie, maar van een woonfunctie. Deze aantallen zijn dus verwerkt in de regel "Verblijfsobjecten met woonfunctie" in de tabel. De prognoses van E,til houden hier geen rekening mee.

Woonruimten per 1-1	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woonruimten	18.816	18.978	19.125	19.258	19.384	19.489
Verblijfsruimte met logiesfunctie	21	23	23	23	23	23
Totaal	18.837	19.001	19.148	19.281	19.407	19.512

Tabel 6.5a kengetal Woonruimten, bron: BAG/ E,til, Progneff 2017

Bijstandontvangers

De doelstelling van de Participatiewet is dat iedereen naar vermogen mee doet, en daar waar mogelijk betaald aan het werk gaat. We willen dat de arbeidsdeelname aan de onderkant van de arbeidsmarkt substantieel stijgt.

Het aantal WW-uitkeringen daalt flink dankzij de oplevende economie. Eind 2017 is het aantal WW-uitkeringen 25% lager dan eind 2016. Minder mensen met een einde WW uitkering stromen de bijstand in. De instroom in de bijstand is ook afhankelijk van andere factoren zoals huisvesting statushouders en inwoners die vanwege een kwetsbaarheid zijn aangewezen op ondersteuning bij het participeren. Het bijstandsvolume is begin 2017 nog wat opgelopen, wat we nagenoeg ieder jaar zien. Vanaf medio 2017 is het bijstandsbestand flink aan het dalen. In vergelijking met de landelijke bijstandscijfers laat Venray nu een positiever beeld zien. De kentering die we vorig jaar aankondigden, is nu duidelijk waarneembaar. De uitstroom uit de bijstand neemt toe. Meer mensen vanuit een bijstandsuitkering vinden werk. De landelijke prognose van het Rijk laat de komende jaren een toename van circa 5% van het aantal bijstandsonvangers zien. We zetten in op een stabilisatie van het bijstandsbestand de komende jaren, omdat we geloven dat de investering in mensen met een bijstandsuitkering op termijn loont, zodat ook zij profiteren van de huidige economie.

Onderstaand volgt een overzicht van de te verwachten bijstandsonvangers (aantal uitkeringen) in de komende jaren.

Aantal bijstandsonvangers per 31-12	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jongeren	80	80	82	84	86	86
Uitkering Participatiewet > 27 < pensioenleeftijd	645	650	650	650	650	650
Uitkering Participatiewet elders verz/verpl.	90	90	90	90	90	90
IOAW	50	50	50	50	48	45
IOAZ	3	3	3	3	3	3
Loonkostensubsidie	20	25	30	35	40	45
Totaal	888	898	905	912	917	919

* Voor de algemene uitkering uit het Gemeentefonds worden de bijstandsonvangers in de groepen "WWB elders verzorgd of verpleegd" niet mee geteld.

Jongeren en uitkering Participatiewet > 27 < pensioengerechtigde leeftijd

De meest kansrijke doelgroep stroomt uit vanwege de oplevende economie. Het bijstandsbestand bestaat veelal uit bijstandsgerechtigden in een kwetsbare positie vanwege psychische problematiek, arbeidsbeperking, taalachterstand en/of een lage opleiding. Het Venrayse bijstandsbestand bestaat voor een groot deel uit laagopgeleiden. Waar vroeger de nieuwe instroom een kansrijke doelgroep betrof voor uitstroom naar regulier werk is dat nu zeker niet meer per definitie het geval. Daarom laten de aantallen een behoudend beeld zien. In lijn met de landelijke trend zien we het aantal jongeren in de bijstand nog steeds licht groeit.

Elders verzorgenden en de IOAZ

Sinds jaren laten deze groepen een stabiel beeld zien.

IOAW

Ook de IOAW'ers kunnen profiteren van de economische groei. Van invloed is de opschuivende AOW leeftijd. We gaan uit van een lichte afname van deze groep.

Loonkostensubsidie

Nu bestaat nog het instrument loonkostensubsidie. In ontwikkeling is het instrument loondispensatie ter vervanging van de loonkostensubsidie. We kunnen spreken van een inhaalslag het afgelopen jaar, want de inzet van de loonkostensubsidie is in een jaar verdubbeld. We verwachten een stijgende lijn in de inzet van de loonkostensubsidie in de komende jaren, want we zien dat werkgevers meer genegen zijn mensen met een arbeidsbeperking een kans te geven.

Leerlingen

Leerlingen VO

Onderstaande cijfers met betrekking tot VO betreffen het aantal leerlingen op 't Raayland College exclusief de leerlingen in het praktijk onderwijs. De cijfers betreffen voor 2018 de cijfers van de 1 oktobertelling 2017. Voor 2019 en verder zijn de cijfers overgenomen van de leerlingenprognose conform het scenariomodel-vo.nl (juli 2017) dat het Raayland College hanteert.

Leerlingen SO/VSO

Onderstaande cijfers met betrekking tot SO/VSO betreffen het aantal leerlingen op SBO Focus en in het praktijkonderwijs van 't Raayland College. De cijfers betreffen voor 2018 de cijfers van de 1 oktobertelling 2017. Voor 2019 en verder zijn de prognoses van 't Raayland College gecombineerd met een verwachte toename van het aantal leerlingen in het Speciaal basisonderwijs.

Leerlingen SO/VSO duur

Onderstaande cijfers met betrekking tot SO/VSO duur betreffen het aantal leerlingen bij Onderwijs Groep Buitengewoon Venray en De Wijnberg Venray. De cijfers betreffen voor 2018 de cijfers van de 1 oktobertelling 2017. Voor 2019 en verder zijn deze cijfers gelijk gehouden omdat hiervoor geen prognose afgegeven is.

Leerlingen Onderwijs per 1-10	2018 1-10-17 Obv 1 okt. telling	2019 1-10-18 Obv prognose	2020 1-10-19 Obv prognose	2021 1-10-20 Obv prognose	2022 1-10-21 Obv prognose	2023 1-10-22 Obv prognose
VO	1.911	1.743	1.646	1.573	1.542	1.529
SO/VSO	231	215	211	209	208	208
SO/VSO duur	53	53	53	53	53	53
Totaal	2.195	2.011	1.910	1.835	1.803	1.790

WOZ-waarden

De hoogte van de WOZ-waarden (totaal voor Nederland) heeft effect op de ontwikkeling van de uitkeringsfactor. In de komende meicirculaire worden de nieuwe door het Rijk gehanteerde WOZ-waarden, voor Venray en het totaal van Nederland, afgegeven. Daarop worden ook de uitkeringspercentages aangepast. Voor 2018 en volgende jaren voeren wij via deze Voorjaarsnota 2018 geen wijzigingen door, maar verwerken de gevolgen in de Programmabegroting 2018 en de Programmabegroting 2019 via verwerking van de gevolgen van de meicirculaire 2018 gemeentefonds.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. MUIP-AANVRAGEN TOTAAL OVERZICHT

Programma	Deelprogramma		Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten			
					2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Leven	DP1.1	Zorg en ondersteuning	Bruikleenvoorziening WMO	Bestaand beleid	300.000	300.000	300.000	300.000		54.107	106.607	157.500
			Bijdrage uit WMO budget						-54.107	-106.607	-157.500	
	<i>Subtotaal bruikleenvoorzieningen WMO</i>								0	0	0	
	Woonunits (WMO)			Bestaand beleid	110.000	110.000	110.000	110.000		15.125	29.838	44.138
	Bijdrage uit WMO budget									-15.125	-29.838	-44.138
<i>Subtotaal Woonunits (WMO)</i>									0	0	0	
	DP1.2	Voorzieningen en Onderwijs	N.v.t.	Vervangingsinvestering								
	DP1.3	Zelfsturing	N.v.t.									
	DP1.4	Sport	Renovatie dak Wetteling	Vervangingsinvestering		127.704			0	0	9.897	9.706
	DP1.5	Kunst en cultuur	Veiligheidsvoorzieningen gebouw Jerusalem	Wettelijke verplichting	88.874				0	6.888	6.754	6.621
Totaal Leven					498.874	537.704	410.000	410.000	0	6.888	16.651	16.327

Programma	Deelprogramma		Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten					
					2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022		
Wonen	DP2.1	Woningbouw	Implementatie omgevingswet Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021 <i>Subtotaal Omgevingswet</i>	Wettelijke verplichting	145.000				860.000	306.688	305.328	153.969		
	DP2.2	Woonomgeving	Openbare verlichting Voordeel op energie- en onderhoudskosten Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021 <i>Subtotaal vervangen openbare verlichting</i>	Bestaand beleid	315.000	320.000	326.000	322.000		27.563	54.972	82.306		
									-20.000	-20.340	-20.706	-21.016		
										-27.129	-53.677	-79.644		
										-20.000	-19.906	-19.411	-18.354	
					Vervanging ondergrond breedtesportvelden Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021 <i>Subtotaal ondergrond breedtesportvelden</i>	Vervangingsinvestering			40.000		0	0	0	4.167
											0	-4.167	-4.067	-3.967
	DP2.3	Veiligheid en Handhaving	Vervangen speeltoestellen Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021 <i>Subtotaal vervangen speeltoestellen</i>	Vervangingsinvestering	277.000	282.000	287.000	292.000		38.088	75.824	113.190		
										-38.225	-76.095	-113.591		
											-137	-271	-401	
					Ondergrondse containers: glasbakken Ondergrondse containers: restafvalcontainers Bijdrage voorziening afvalstofheffing <i>Subtotaal vervanging ondergrondse containers</i>	Vervangingsinvestering	391.892	0	35.000	49.000		63.682	61.845	60.008
											18.891	18.438	24.273	
										-82.573	-80.283	-84.281		
DP2.4	Handhaving en toezicht			573.248	0	95.377	49.000		0	0	0			
		Personen met verward gedrag	Wettelijke verplichting					87.130	87.130	87.130	87.130			
		Ondersteuning Binck Bank tour Bijdrage algemene reserve <i>Subtotaal Binck Bank tour</i>	Bestaand beleid					13.800						
								-13.800						
		Kermis kerkdorpen	Bestaand beleid					45.000	45.000	45.000	45.000			
		N.v.t.												
		Totaal Wonen			1.310.248	602.000	748.377	663.000	112.130	107.920	108.381	113.575		

Programma	Deelprogramma		Omschrijving	Categorie	investering				exploitatiekosten					
					2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022		
Besturen	DP4.1	Bestuur	N.v.t.											
	DP4.2	Dienstverlening en Bedrijfsvoering	ICT - Innovatiebudget	Vervangingsinvestering	100.000	100.000			25.000	53.750	81.563	79.688		
	ICT - Vervanging en aanvulling zakenmagazijn		Bestaand beleid	120.000				40.000	74.500	73.375	72.250			
	Functioneel beheer E-HRM		Bestaand beleid					70.000						
	Bijdrage algemene reserve							-70.000						
	<i>Subtotaal functioneel beheer E-HRM</i>							0						
	ICT - Vervangingsinvestering automatisering		Vervangingsinvestering	432.000				153.000	124.200	120.150	116.100			
	Bijdrage algemene reserve							-153.000						
	Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021		Vervangingsinvestering					0	-40.825	-39.494	-38.163			
	<i>Subtotaal ICT - Vervangingsinvestering automatisering</i>							0	83.375	80.656	77.937			
	Koppeling applicaties aan ESB		Bestaand beleid	150.000					43.125	41.719	40.313			
	Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021		Bestaand beleid						-43.125	-41.719	-40.313			
	<i>Subtotaal koppeling applicaties</i>							0	0	0	0			
	Vervanging RIS en vergaderschermen (2019)		Vervangingsinvestering		75.000	75.000			0	21.563	42.422			
	Reeds opgenomen in de begroting 2018 - 2021		Vervangingsinvestering						-86.250	-83.438	-80.625			
	<i>Subtotaal RIS en vergaderschermen</i>							0	-86.250	-61.875	-38.203			
	ICT - Zoeken en vinden (My lex)	Bestaand beleid	50.000				25.000	39.375	38.906	38.438				
	ICT - Implementatie BIG	Wettelijke verplichting					100.000							
	Bijdrage algemene reserve						-100.000							
	<i>Subtotaal implementatie BIG</i>						0							
	Implementatie Wnra	Wettelijke verplichting					155.520	23.040						
	Bijdrage algemene reserve						-155.520	-23.040						
	<i>Subtotaal implementatie Wnra</i>						0	0						
	Samenwerking bedrijfsvoering	Bestaand beleid					75.000							
	Bijdrage algemene reserve						-75.000							
	<i>Subtotaal samenwerking bedrijfsvoering</i>						0							
	Implementatie gegevenshuis	Collegeprogramma					272.760	272.760						
	Bijdrage gemeente Venlo / Horst						-112.800	-112.800						
	Bijdrage algemene reserve						-159.960	-159.960						
	<i>Subtotaal Implementatie gegevenshuis</i>						0	0						
	Monitoring VTH-domein	Collegeprogramma					70.433	72.053	73.710	75.405				
DP4.3	Financien	Vennootschapsbelasting	Wettelijke verplichting	50.000				50.000	50.000	50.000	50.000			
		Bijdrage risicoreserve grondbedrijf						-50.000	-50.000	-50.000	-50.000			
		<i>Subtotaal Vennootschapsbelasting</i>						0	0	0	0			
		Functioneel beheer belastingen - WOZ	Bestaand beleid					69.300						
		Bijdrage algemene reserve						-69.300						
	<i>Subtotaal functionaal beheer belastingen - WOZ</i>					0								
	Taxeren van inhoud naar gebruiksoppervlakte	Wettelijke verplichting					135.433	137.053	65.000					
	Bijdrage algemene reserve						-135.433	-137.053	-65.000					
	<i>Subtotaal Taxeren van inhoud naar gebruiksoppervlakte</i>						0	0	0					
Totaal Besturen							852.000	175.000	75.000	0	160.433	236.803	286.335	305.515
Totaal programma's							7.084.556	4.636.646	5.037.962	7.082.803	297.563	242.062	316.181	291.054

BIJLAGE 2. LIJST MET AFKORTINGEN

Afkorting	Uitgeschreven
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AMvB's	Algemene Maatregel van Bestuur
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
B&W	Burgemeester & Wethouders
BIG	Baseline informatiebeveiliging gemeenten
BIS	Bestuurlijk Informatie Systeem
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar
BUIG	Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
BZK	Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CISO	Chief Information Security Officer
CPB	Centraal Plan Bureau
CSO	Convenant Samenwerkende Overheden
3 D's	3 Decentralisaties
DCGV	Development Compagnie Greenport Venlo
DHW	Drank- en Horecawet
DOP	DorpsOmgevingsProgramma
DRO	Dorpsradenoverleg
ECB	Europese Centrale Bank
E-HRM	Electronic Human Resource Management
EMU	Europese Monetaire Unie
ESB	Enterprise Service Bus
G32	Netwerk van 37 (middel)grote steden in ons land
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GOW	Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
GSP	Globaal Stedenbouwkundig Plan
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
IAU	Incidenteel Aanvullende Uitkering
IBP	InterBestuurlijk Programma
IBP	InformatieBeleidsPlan
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKB	Individueel Keuzebudget
IPB	Interbestuurlijk Programma
Interreg- programma	Subsidieprogramma van het Europees fonds
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
KCC	Klant Contact Centrum
KDP	Kosten dekkingsplan
KNHB	Koninklijke Nederlandse hockeybond
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LKF	Limburg Kapitaalmarkt Fonds
LVO	Limburgs Voortgezet Onderwijs
MAU	Meerjarig Aanvullende Uitkering
MFC	MultiFunctioneel Centrum
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MUIP	Meerjarig Uitgaven- en Investerings Plan
NEN1010	Norm voor elektrotechnische laagspanningsinstallaties in woningen, gebouwen en infrastructuur
NIEG	Niet in exploitatie genomen gronden
NLW	Noord Limburg West

OOM	Organisatie Ontwikkel Model
OZB	Onroerend Zaak Belasting
pva	Plan van aanpak
P&C	Planning en Control
PDCA	Plan Do Check Act
PO	Primair onderwijs
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
Rfv	Raad voor financiële verhoudingen
RIB	Raadsinformatiebrief
RIEC	Regionaal Informatie en Expertisecentrum
RIS	Raadsinformatiesysteem
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
ROC	Regionaal opleidingencentrum
ROVL2011	Richtlijn voor openbare verlichting 2011
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SPOV	Stichting Primair Onderwijs Venray
SSONML	Stichting Speciaal Onderwijs Noord- en Midden-Limburg
SVV	Strategische Visie Venray
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TrPV	Toeristisch-recreatief Platvorm Venray
UNI	Uitkering naar Inkomen
VAVO	Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stadsvernieuwing
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
VvGI	Vincent van Gogh Instituut
(V)SO	(Voortgezet) Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdige SchoolVerlater
VTH	Vergunningverlening Toezicht en Handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VWS	Volksgezondheid Welzijn en Sport
3 W vragen	Wat willen we bereiken?, Wat gaan we doen?, Wat mag het kosten?
WWB	Wet Werk en Bijstand
Wajong	Wet Werk en Arbeidsondersteuning Jonggehandicapten
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNRA	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WOP	Wijk Omgevings Programma
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting
WRO	Wijkradenoverleg
WWB	Wet Werk en Bijstand
WsW	Wet sociale Werkvoorziening
WWnV	Wet Werken naar Vermogen